

คำชี้แจง

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสาร การใช้ภาษาไทยอย่างถูกวิธีจึงต้องมีการเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะ และนำไปใช้อย่างเหมาะสม การอ่านถือเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้ และพัฒนาชีวิต การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ จะต้องอ่านแล้วจับใจความได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งประโยชน์ของการอ่านนั้นนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่าง ๆ

ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบพาโนรามา นี้ใช้作为สื่อสำหรับผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความและทักษะการคิดได้เป็นอย่างดี สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้และความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล

ขั้นตอนในการใช้ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบพาโนรามา

๑. อ่านคำชี้แจงและจุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบพาโนรามา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ชุดที่ ๒ นิทาน เรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี
๒. ฟังคำแนะนำการใช้ชุดการสอน ชุดที่ ๒ นิทาน เรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี จากครูผู้สอนและศึกษาเพิ่มเติมจากคู่มือนักเรียน
๓. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน นิทาน เรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี
๔. ฝึกปฏิบัติตามชุดการสอนตามขั้นตอนการสอนอ่านจับใจความด้วย

วิธีการสอนแบบพาโนรามา

๕. เมื่อสิ้นสุดการทำชุดการสอนแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน นิทาน

เรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้
ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและ
วรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้
ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

- ท ๑.๑ ม. ๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน
จากเรื่องที่อ่าน
- ท ๑.๑ ม. ๓/๔ อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก
ย่อความ และรายงาน
- ท ๑.๑ ม. ๓/๕ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธี
การเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น
- ท ๑.๑ ม. ๓/๕ ดีความและประเมินคุณค่า และแนวคิดที่ได้จากงานเขียน
อย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต
- ท ๑.๑ ม. ๓/๑๐ มีมารยาทในการอ่าน
- ท ๕.๑ ม. ๓/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น
ในระดับที่ยากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

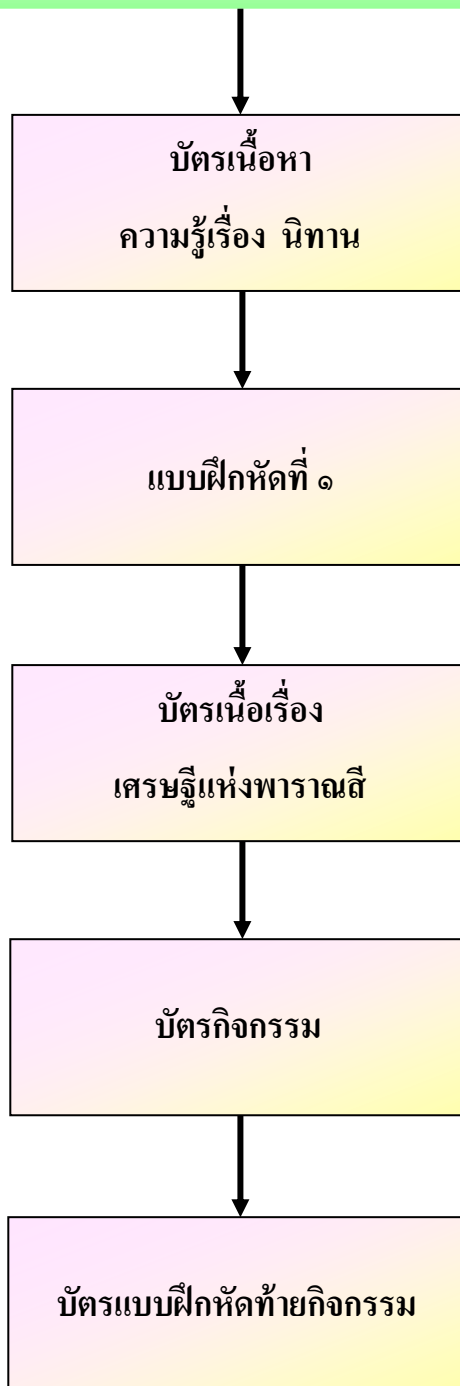
- ๑ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลด้วยวิธีพาโนรามา
ได้อย่างถูกต้อง
- ๒ เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และรายงานได้อย่างถูกต้อง
- ๓ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

๔ สรุปเนื้อหาและแนวคิดของนิทานได้ถูกต้อง

๕ มีมารยาทการอ่าน และมีนิสัยรักการอ่าน

แผนภูมิชุดการสอนที่ ๒ การอ่านจับใจความประเภทนิทาน

ชุดการสอนที่ ๒

เรื่อง

เศรษฐีแห่งพาราณสี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๒ คาบ

คู่มือนักเรียน

ชุดการสอนที่ ๒ เรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

๑. บทเรียนนี้ใช้เวลา ๒ คาบ

๒. นักเรียนจะได้รับสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๒.๑ บัตรเนื้อหาความรู้ เรื่องการอ่านจับใจความและการอ่านจับใจความด้วย

วิธีพาโนรามา บัตรเนื้อหาเรื่องนิทาน

๒.๒ บัตรเนื้อเรื่องและบัตรกิจกรรม ๕ ชุด

๒.๓ แบบฝึกหัดที่ ๑

๒.๔ บัตรเฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑ บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๑ บัตรเฉลยกิจกรรม
ที่ ๔ บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๕ บัตรเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและ
หลังเรียน

๓. จุดประสงค์บทเรียน เมื่อนักเรียนเรียนจบบทนี้แล้ว

๓.๑ ระบุงับใจความและรายละเอียดของเรื่องด้วยวิธีพาโนรามา
ได้อย่างถูกต้อง

๓.๒ เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน
ได้อย่างถูกต้อง

๓.๓ สรุปและบอกข้อคิดของนิทานได้ถูกต้อง

๓.๔ มีมารยาทในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน

๔. กิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติมีดังนี้

๔.๑ ศึกษาคู่มือนักเรียน และจุดประสงค์บทเรียน

๔.๒ ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความรู้พื้นฐานจำนวน ๑๐ ข้อ

- ๔.๓ ศึกษาบัตรเนื้อหาความรู้ เรื่องนิทาน
- ๔.๔ ทำแบบฝึกหัดที่ ๑
- ๔.๕ ศึกษาแผนผังการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีพาโนรามาตามขั้นตอน ศึกษาบัตรเนื้อเรื่อง และบัตรกิจกรรม
- ๔.๖ ทำบัตรกิจกรรม โดยบันทึกลงในแบบที่ครูแจกให้
- ๔.๗ ส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงาน
- ๔.๘ ทำแบบฝึกหัดท้ายกิจกรรม
- ๔.๙ ทำบัตรกิจกรรมรายบุคคล
- ๔.๑๐ อภิปราย สรุปเนื้อหาอีกครั้ง
- ๔.๑๑ ทำแบบทดสอบหลังเรียน
- ๔.๑๒ นักเรียนต้องมีความรับผิดชอบ และซื่อสัตย์ไม่ดูเฉยก่อนทำกิจกรรม

แบบทดสอบก่อนเรียน

ชุดการสอนที่ ๒

การอ่านจับใจความประเพณีนิทาน เรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดแล้วกากบาทลงในกระดาษคำตอบ

๑. ถ้านักเรียนต้องการอ่านนิทานเพื่อเล่าให้น้องฟัง นักเรียนควรใช้การอ่านชนิดใด

- ก. การอ่านเอาเรื่อง
- ข. การอ่านเพื่อความ
- ค. การอ่านวิเคราะห์
- ง. การอ่านเพื่อเก็บความรู้

๒. หลักเบื้องต้นในการเขียนนิทานคือข้อใด

- ก. มีความคิดสร้างสรรค์
- ข. มีความรู้เรื่องศิลปะ
- ค. มีความรู้เรื่ององค์ประกอบของนิทาน
- ง. มีความรู้เรื่ององค์ประกอบของหนังสือ

๓. นิทานส่วนใหญ่จะถ่ายทอดด้วยวิธีใด

- ก. การอ่าน
- ข. การเขียน
- ค. การดู
- ง. การเล่าเรื่อง

๔. ข้อใดกล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

- ก. ออง ซาน ซูจี ปรากฏกายที่ประเทศนอร์เวย์เพื่อกล่าวสุนทรพจน์
 - ข. ออง ซาน ซูจี กล่าวสุนทรพจน์ด้วยความมั่นใจที่ประเทศนอร์เวย์
 - ค. คณะกรรมการตัดสินรางวัลโนเบลประกาศให้รางวัลแก่ออง ซาน ซูจี เมื่อปี ๒๕๓๔
 - ง. ออง ซาน ซูจี กล่าวขอบคุณทุกคนที่สนับสนุนให้เธอได้รับรางวัลโนเบล
- อันตรายเกียติ

พลุด่าง ไม้ประดับแสนถูก หาง่าย ไม่เคยตกเทรนด์ และเป็นที่นิยม
อยู่ตลอดกาล ใบเป็นรูปหัวใจ มีสีเขียวอ่อน – แก่ บางชนิดมีสีแซมอย่างสี
เหลืองและสีขาว ให้ความรู้สึกสดชื่น พลุด่างเลี้ยงดูง่ายมาก

๕. สาระสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. พลุด่างเป็นไม้ประดับที่เลี้ยงดูง่ายมาก
- ข. พลุด่างเป็นไม้ประดับที่ให้ความรู้สึกสดชื่น
- ค. พลุด่างเป็นไม้ประดับที่ราคาถูกและเป็นที่นิยม
- ง. พลุด่างเป็นไม้ประดับที่มีใบเป็นรูปหัวใจสีเขียวสลับเหลือง

จิวเป็นไม้ยืนต้นเนื้ออ่อน เมื่อโตเต็มที่จะมีขนาดใหญ่มาก มีตุ่ม ๆ
หนามแหลมบริเวณโคนต้น เมื่อลำต้นแก่จัดโคนจะมีลักษณะบานคล้าย
กระโปรงผู้หญิง ยืนแผ่กิ่งใบสง่างามตามข้างทาง

๖. สาระสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. จิวเป็นไม้ยืนต้นเนื้ออ่อน
- ข. จิวเมื่อโตเต็มที่จะมีขนาดใหญ่มาก
- ค. จิวมีโคนลำต้นคล้ายกระโปรงผู้หญิง
- ง. จิวมีตุ่มหนามแหลมบริเวณโคนต้น

๗. มุสิกเศรษฐีมีลักษณะนิสัยใดที่โดดเด่น

- ก. มีความเป็นมิตร
- ข. มีสติปัญญาดี
- ค. มีน้ำใจ
- ง. มีความกตัญญู

๘. เหตุใดมุสิกเศรษฐีจึงร่ำรวยขึ้นมาได้

- ก. เพราะมีความขยันอดทน
- ข. เพราะมีเพื่อนคอยช่วยเหลือมาก
- ค. เพราะมีจุลลกเศรษฐีเป็นพ่อตา
- ง. เพราะมีความเมตตาต่อผู้ตกยาก

๙. เหตุใดมุสิกเศรษฐีจึงนำหนูไปขาย

- ก. เพราะไม่มีใครมาขายหนูแข่งกัน
- ข. เพราะมีคนต้องการซื้อหนูจำนวนมาก
- ค. เพราะหนูเป็นสัตว์ที่ยังมีคนต้องการอยู่
- ง. เพราะหนูเป็นสินค้าที่ขายได้ราคาสูง

๑๐. มุสิกเศรษฐีนำกิ่งไม้ออกจากเขตพระราชอุทยานด้วยวิธีใด

- ก. จ้างคนมาช่วยเก็บ
- ข. นำบริวารมาช่วยเก็บ
- ค. ขอร้องให้เพื่อนมาช่วยเก็บ
- ง. ให้เด็กที่เล่นอยู่บริเวณนั้นช่วยเก็บ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน
จงเลือกและใส่เครื่องหมาย X ในข้อที่ถูกต้อง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

บัตรเนื้อหา

พื้นฐานการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ

หมายถึงการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือหนังสือ แต่ละเล่มที่เป็นส่วน
ใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

ใจความสำคัญ

หมายถึง ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหรือเนื้อเรื่องนั้น
ทั้งหมด (ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่าย) โดยมีข้อความอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนขยาย
ใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียง
หนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง

ผลความหรือส่วนขยายใจความ

หมายถึง ประโยคที่ช่วยขยายเนื้อความของใจความสำคัญเพื่อสนับสนุนหรือ
แสดงตัวอย่าง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งในแต่ละย่อหน้าอาจมีผลความอยู่
หลาย ๆ ประโยคได้

เรื่อนำรู้กับการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความให้เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วผู้อ่านควรมีแนวทาง ดังนี้

๑. การมีพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือ เช่น
ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ ฯลฯ ก็สามารถทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้
๒. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่อเป็นแนวทางใช้กำหนดวิธีอ่านให้เหมาะสมขึ้น
๓. มีทักษะในการใช้ภาษาสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ
๔. มีประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
๕. มีความเข้าใจลักษณะของหนังสือ เพราะหนังสือแต่ละประเภทมีรูปแบบ
การแต่งและเป้าหมายของเรื่องที่แตกต่างกัน

บัตรเนื้อหา

การอ่านจับใจความด้วยวิธีพาโนรามา

การอ่านด้วยวิธีพาโนรามา ได้พัฒนามาจากเทคนิคการสอนอ่านหลายแบบ โดยพยายามที่จะนำจุดเด่นของเทคนิคการสอนอ่านหลาย ๆ แบบมาผสมผสานกัน ขั้นสุดท้ายเป็นวิธีการอ่านเรียกว่า เทคนิค PANORAMA พอจะสรุปได้ ดังนี้

๑. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (P = Purpose) ผู้อ่านจะต้องทราบเป้าหมายในการอ่านว่าตนเองอ่านเพื่ออะไร เช่น

- อ่านเพื่อหารายละเอียดข้อมูลหรือข่าวสาร
- อ่านเพื่อหาใจความสำคัญ
- อ่านเพื่อหาข้อมูลเฉพาะเจาะจง
- อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

๒. การปรับความเร็ว (A = Adapting rate to material)

การอ่านที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง การอ่านด้วยความเร็วและความเข้าใจ สิ่งที่อ่านอย่างถูกต้อง คนที่จะอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพจะรู้จักปรับอัตราการอ่านได้อย่างเหมาะสม ถูกต้องตามกาลเทศะตรงตามจุดมุ่งหมายและแนวคิดที่วางไว้

๓. ความจำเป็นในการตั้งคำถาม (N = Need to pose question)

ความเข้าใจในเนื้อเรื่องจะเกิดขึ้นได้ต้องมีพื้นฐานมาจากการตั้งคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่เป็นความจริงตามเนื้อเรื่อง จากนั้นเริ่มอ่านเรื่องอย่างจริงจังเพื่อหาคำตอบที่ตนเองตั้งคำถามไว้

๔. การสำรวจ (O = Overview)

การสำรวจอย่างคร่าว ๆ ในแต่ละเรื่อง ควรอ่านคำนำ และบทสรุปด้วย เพื่อพิจารณาว่าอะไรคือหัวใจสำคัญของเนื้อหาที่อ่าน รวมทั้งสำรวจแนวคิดที่ผู้เขียนตั้งจุดมุ่งหมายในการเขียนไว้

๕. การคิดตามสิ่งที่อ่าน (R = Read and relate)

ผู้อ่านตั้งจุดประสงค์ในการอ่าน ปรับความเร็วในการอ่านตามจุดประสงค์ ตั้งคำถามแต่ละเรื่องเพื่อช่วยในการหาข้อมูล จากนั้นสำรวจอย่างคร่าว ๆ เพื่อคิดหาคำตอบ ผู้อ่านเรื่องเข้าใจ สามารถศึกษาใจความสำคัญได้โดยนำเรื่องที่อ่านมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนได้

๖. การจดบันทึก (A = Annotate)

เมื่อผู้อ่านพบคำตอบจากเรื่องที่อ่านแล้ว ควรจดข้อความที่สำคัญไว้เพื่อเตือนความจำ

๗. การใช้ความจำ (M = Memorize)

การทบทวนความจำ ควรทบทวนจากบันทึกย่อจากเค้าโครงเรื่อง หรือจากบทสรุปบันทึกไว้หลังอ่าน

๘. การประเมินผล (A = Assess)

เป็นขั้นสุดท้ายของการสอนด้วยวิธีพาโนรามา จะทำให้ผู้อ่านทราบว่าตนได้อ่านบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ได้ข้อมูลเพียงพอที่จะตอบคำถามหรือไม่ เป็นการประเมินผลตนเองโดยการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน หรือโดยการตอบคำถามครู

สรุปได้ว่าเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา มี ๘ ขั้นตอน คือ กำหนดจุดประสงค์ การปรับความเร็ว ความจำเป็นในการตั้งคำถาม การสำรวจ การคิดตามสิ่งที่อ่าน การจดบันทึก การใช้ความจำ และขั้นสุดท้ายคือการประเมินผล

บัตรเนื้อหา

ความรู้เรื่องนิทาน

ความหมายของนิทาน

นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรือมีผู้แต่งขึ้นต้องการสอนคนในการดำรงชีวิตเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน นิทานส่วนใหญ่จะถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะที่ทั้งผู้เล่าและผู้ฟังต่างมุ่งสนองความสุขจากจิตใจของคน

ความเป็นมาของนิทาน

การเล่านิทานเกิดขึ้นเมื่อไหร่ในโลกนี้ไม่มีใครทราบ อ้างแต่ว่าเป็นของเก่าฟังจากผู้เล่า ซึ่งเป็นบุคคลในอดีตคนหนึ่ง เช่น นิทานของกริมม์ กริมม์ก็อ้างว่าเล่าตามคำนิทานที่มีมาแต่เดิม ตนไม่ได้แต่งเอง แต่เชื่อว่าเกิดขึ้นเป็นเวลานานก่อนที่มนุษย์จะรู้จักเป็นนักประวัติศาสตร์บันทึก หรือในกระดาศปาปรัส การกำเนิดการเล่านิทาน อาจจะเกิดขึ้นในยุคที่มนุษย์อาศัยอยู่ในถ้ำและล่าสัตว์ ด้วยอาวุธหยาบ ๆ ยกตัวอย่างเช่น เมื่อพอลกลับมาจากล่าสัตว์ ก็จะแสดงความสำเร็จของการล่าสัตว์ และการกระทำที่กล้าหาญเมื่อมนุษย์วิวัฒนาการอยู่กันเป็นเผ่า มนุษย์ต้องการอธิบายความร้ายแรงน่ากลัวของปรากฏการณ์ธรรมชาติ คนบางคนในเผ่ามีพรสวรรค์ในการเล่านิทานรวมกับความฉลาดของบุคคลนั้น จึงทำให้การเล่านิทานเจริญขึ้น รุท ซาฟเวอร์ (Ruth Sauver) กล่าวว่าแพร่หลายของการเล่านิทานในยุคแรกๆ เกิดขึ้นในยุคการค้าในแถบเมดิเตอร์เรเนียน ซึ่งชาวโรมันยิปซีนักแสวงบุญและผู้ร่วมทำสงครามคูเวตได้ออกเดินทาง การเดินทางของคนเหล่านั้นเป็นการกระเจานิทานของท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วยุโรป ในระยะแรกของการกำเนิดนิทานได้มาจากการเล่าเป็นร้อยแก้ว

การเล่านิทานเป็นศิลปะเพื่อความบันเทิง เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่ผู้ใหญ่ใช้แสดงออกถึงความรัก ความเอาใจใส่ที่มีต่อเด็ก ซึ่งเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยในการพัฒนาเด็กและช่วยพัฒนาอารมณ์ของเด็กให้เกิดจินตนาการที่สวยงาม สนองต่ออารมณ์รัก

อยากรู้ อยากเห็นของด้านบวก จัดอารมณ์ด้านลบ คือความโกรธ ความกลัว ความอิจฉา ริษยา ความเสียใจของเด็ก

นอกจากนี้การเล่านิทานเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถหาความรู้ ฝึกฝนให้เกิด ความชำนาญและถ่ายทอดกันต่อไปได้

องค์ประกอบของนิทาน

๑. แนวคิด แนวคิดของเรื่องนิทานมักพบว่ามีคามง่าย ไม่ลึกซึ้งนัก เช่น แนวคิดเรื่องทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว แม่เลี้ยงข่มเหงลูกเลี้ยง เป็นต้น

๒. โครงเรื่อง นิทานมักมีโครงเรื่องสั้น กระชับ เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน เป็นลักษณะ เรื่องเล่าธรรมดา โดยดำเนินเรื่องไปตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง

๓. ตัวละคร ไม่ควรมีหลายตัว เพราะเรื่องสั้นๆ จะน่าอ่านกว่าเรื่องยาวๆ ตัวละครที่นำมาแต่งมีได้หลากหลาย เช่น มนุษย์ สัตว์ เทพเจ้า นางฟ้า อมนุษย์

๔. ฉาก เป็นภาพจินตนาการที่ผู้เขียนสร้างสรรค์ขึ้น และต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

๕. บทสนทนา ตัวละครในเรื่องควรใช้ภาษาที่กระชับ เข้าใจง่าย มีความสนุกสนานชวนให้ติดตาม

๖. คติ นิทานที่ดีต้องมีข้อคิดเกี่ยวกับชีวิต เพื่อเป็นการปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรมแก่ผู้อ่าน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็ก ในตอนท้ายเรื่องมักสรุปคติต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจผู้อ่านด้วย

นิทานไทย

นิทาน เป็นเรื่องที่เล่าสู่กันมานานและมีอยู่ในทุกสังคม ไม่ว่าชาติใด สังคมระดับไหนก็ต้องการผ่อนคลายจากความเบื่อหน่ายในชีวิตประจำวัน ออกไปสู่โลกแห่งจินตนาการเพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนาน แม้ปัจจุบันจะมีสื่อความบันเทิงทันสมัย แต่การเล่านิทานก็ยังยืนหยัดได้จนทุกวันนี้ คำว่านิทาน เป็นคำศัพท์ภาษาบาลี แปลว่า เหตุการณ์เล่าเรื่อง นิทาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายนิทานว่า

เรื่องที่เล่ากันมา เช่นนิทานชาดก นิทานอีสป

ความสำคัญของนิทานในสังคม

๑. นิทานให้ความเพลิดเพลิน
๒. ช่วยสานสัมพันธ์โดยเฉพาะในครอบครัว
๓. ให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ
๔. ปลุกฝังจริยธรรมในสังคม

นิทานพื้นบ้านในประเทศไทยมีหลายประเภทเท่าที่มีผู้รวบรวมตามลักษณะเนื้อหาและรูปแบบ แบ่งได้ ๑๑ ประเภท ดังนี้

๑. นิทานเทพปกรณัมหรือตำนานปรัมปรา เป็นเรื่องอธิบายกำเนิดต่าง ๆ ของโลก และมนุษย์เช่น เรื่องของท้าวดา กำเนิดฟ้าแลบฟ้าร้อง พระอาทิตย์ สุริยคราส

๒. นิทานศาสนา นิทานประเภทนี้แบ่งออกเป็น นิทานเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า และนิทานจากคัมภีร์พระพุทธศาสนา

๓. นิทานคติ เป็นนิทานที่ให้คติให้แนวคิดเช่น ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว ความกตัญญูเป็นสิ่งประเสริฐ

๔. นิทานมหัศจรรย์เป็นนิทานที่มีขนาดยาว มีความเกี่ยวข้องกับความมหัศจรรย์ เช่น ของวิเศษ ตัวละครแปลกประหลาด ความสามารถพิเศษเช่น สังข์ทอง พระสุธน เป็นต้น

๕. นิทานชีวิต เป็นเรื่องเล่าที่เกิดขึ้นจริง บอกชื่อตัวละคร สถานที่ชัดเจน บางเรื่องมีลักษณะนิทานประจำถิ่น เช่น ไกรทอง ขุนช้างขุนแผน เป็นต้น

๖. นิทานประจำถิ่น เชื่อกันว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง อย่างนิทานเกี่ยวกับบุคคลในประวัติศาสตร์ เช่น พระร่วง ท้าวแสนปม นิทานที่เกี่ยวข้องหรืออธิบายความเป็นมาของสิ่งที่มีในท้องถิ่น เช่น เกาะ ภูเขา ถ้ำ เจดีย์ต่าง ๆ เป็นต้น

๗. นิทานอธิบายเหตุ มีเนื้อเรื่องสั้น ๆ อธิบายที่มาของสิ่งต่าง ๆ เช่น ปรากฏการณ์ในธรรมชาติ อาหารการกิน พิธีกรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี

รูปลักษณะของคนและสัตว์

๘. นิทานเรื่องสัตว์ นิทานประเภทนี้มีไม่มากนัก บางเรื่องก็มีที่มาจากต่างประเทศ เช่น นิทานอีสป เป็นต้น

๙. นิทานเรื่องผี เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับผีคนตาย ผีบ้านผีเรือน ผีต่าง ๆ ที่น่ากลัว ตื่นเต้นเขย่าขวัญ และเชื่อกันว่าเป็นเรื่องจริง

๑๐. นิทานมุขตลกหรือเรื่องโง่ เช่น เรื่องศรีธนญชัย หรือเป็นเรื่องหยาบโลน เรื่องเกี่ยวกับบุคคลที่ไม่น่าจะมีพฤติกรรมแบบนั้น เช่น เรื่องตลกจากการกระทำที่ไม่ดีของพระกับชี การพูดไม่ชัดของคนต่างชาติ เป็นต้น

๑๑. นิทานเข้าแบบของไทยมี ๒ ประเภท คือ นิทานไม่รู้จบและนิทานลูกโซ่

นิทานไทยเท่าที่มีในอดีต จะเห็นถึงความหลากหลายในการเล่า บุคคลที่สำคัญในการเล่านิทานคือ ผู้เล่านิทาน ที่ต้องเป็นผู้มีความสามารถในการเล่าเรื่อง สามารถสะกดใจผู้ฟังให้ตั้งใจฟัง มีความสามารถในการใช้เสียง ขยายเรื่องให้น่าสนใจมีสีสัน ต่อมามีการพิมพ์เกิดขึ้น มีการสร้างนิทานเรื่องใหม่ ๆ บุคคลที่มีบทบาทสำคัญ คือ คนเขียนนิทาน

ผู้เขียนนิทานจะต้องมีศิลปะในการเขียน มีจินตนาการ เขียนเรื่องให้สนุกสนาน และต้องให้คุณค่ากับผู้อ่าน หลักเบื้องต้นในการเขียนนิทานควรศึกษาเรื่ององค์ประกอบของนิทาน

แหล่งที่มาของข้อมูล ประคอง นิมมานเหมินทร์. นิทานพื้นบ้านศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

บัตรกิจกรรม

นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน ดังนี้

๑. นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหา “ความรู้เรื่องนิทาน
๒. นักเรียนดูนิทานจากวีดิทัศน์แล้วสังเกตการใช้น้ำเสียงในการเล่า
๓. นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหา “ความรู้เรื่องนิทาน
๔. สุ่มให้นักเรียนออกมาเล่านิทานให้เพื่อนฟัง
๕. ให้นักเรียนที่เหลือจับใจความสำคัญของเรื่อง
๖. นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ ๑

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วกากบาทลงในกระดาษคำตอบ

๑. ข้อใดไม่จัดอยู่ในประเภทนิทาน

- ก. นิทานศาสนา
- ข. นิทานมุขตลก
- ค. นิทานลูกโซ่
- ง. นิทานการท่องเที่ยว

๒. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของนิทาน

- ก. ดำเนินเรื่องไปตามลำดับก่อนหลัง
- ข. สร้างฉากให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
- ค. สืบทอดต่อมาด้วยการบันทึกเป็นตัวอักษร
- ง. ตอนท้ายสรุปคติต่าง ๆ เพื่อเตือนใจผู้อ่าน

๓. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับนิทาน

- ก. เป็นความสามารถเฉพาะตัวที่ฝึกฝนได้ยาก
- ข. เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่ต่อเด็ก
- ค. เป็นสิ่งที่จะช่วยพัฒนาอารมณ์ของเด็ก
- ง. เป็นศิลปะเพื่อความบันเทิง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๔ – ๖

คนวัยรุ่นกำลังเจริญด้วยพลัง กำลังทะยานกาย ทะยานใจเหมือนน้ำตกแรง เมื่อไม่สมหวัง มักจะทำอะไรแรง จึงมักพลาดได้ง่าย และเมื่อพลาดลงไปในห้องอะไรที่แรง ๆ แล้ว ก็อันตรายมากเหมือนอย่างไปเล่นสนุกกันที่น้ำตก อาจเผลอพลัดตกลงไปกับน้ำตกที่โจนลงมาจากหน้าผาสูงชัน

๔. ข้อความดังกล่าวมีลักษณะเป็นอย่างไร

- ก. การตำหนิ
- ข. การสั่งสอน
- ค. การชี้แจง
- ง. การแสดงความเห็น

๕. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. คนวัยรุ่นเป็นวัยที่มีพลังกายรุนแรง
- ข. คนวัยรุ่นเป็นวัยที่มีพลังกายและพลังใจรุนแรง
- ค. คนวัยรุ่นเป็นวัยที่เกิดอุบัติเหตุจากน้ำตกมากที่สุด
- ง. คนวัยรุ่นเป็นวัยที่ชอบเสี่ยงอันตราย

๖. ข้อความนี้ให้ข้อคิดเรื่องใด

- ก. วัยรุ่นควรมีผู้ใหญ่ให้คำแนะนำตลอดเวลา
- ข. วัยรุ่นเป็นวัยที่มักพบกับเรื่องไม่สมหวัง
- ค. วัยรุ่นมักเสียคนได้ง่ายและกลับตัวได้ยาก
- ง. วัยรุ่นควรระมัดระวังในการเล่นน้ำตก

อ่านข้อความต่อไปนี้อย่างละเอียดแล้วตอบคำถามข้อ ๗ – ๑๐

การทำงานร่วมกับผู้อื่นนั้นที่จะให้เป็นไปโดยราบรื่น ปราศจากปัญหา ข้อขัดแย้งย่อมเป็นไปได้ยาก เพราะคนจำนวนมากย่อมมีความคิด ความต้องการที่แตกต่างกันไป ท่านจะต้องรู้จักอดทนอดกลั้น ใช้ปัญญาไม่ใช่ อารมณ์ปรึกษากันและโอนอ่อนผ่อนตามกันด้วยเหตุผล โดยถือว่าความคิดที่ แตกต่างกันนั้นมิใช่เหตุที่จะทำให้เป็นข้อขัดแย้งเพื่อเอาชนะกัน แต่เป็นเหตุ สำคัญที่จะช่วยให้เกิดความกระจ่างแจ้งทั้งในวิถีทางและวิธีปฏิบัติงาน

๗. ข้อความนี้มีลักษณะอย่างไร

- ก. รายงานเหตุการณ์
- ข. แสดงความคิดเห็น
- ค. ชี้แจง
- ง. สั่งสอน

๘. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. การทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยไม่เกิดปัญหาเป็นไปได้ยาก
- ข. คนจำนวนมากมีความคิดความต้องการที่แตกต่างกัน
- ค. ต้องอดทนอดกลั้นใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหา
- ง. ความคิดเห็นที่แตกต่างกันนั้นไม่ใช่ปัญหา

๙. เมื่อความคิดเห็นไม่ตรงกันควรทำอย่างไร

- ก. ใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหา
- ข. ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา
- ค. ใช้คนกลางมาช่วยแก้ปัญหา
- ง. ใช้เสียงส่วนมากในการแก้ปัญหา

๑๐. “วิถีทาง” ในข้อความนี้หมายถึงอะไร

- ก. การดำเนินงาน
- ข. การแก้ปัญหา
- ค. การดำเนินชีวิต
- ง. การตัดสินใจ

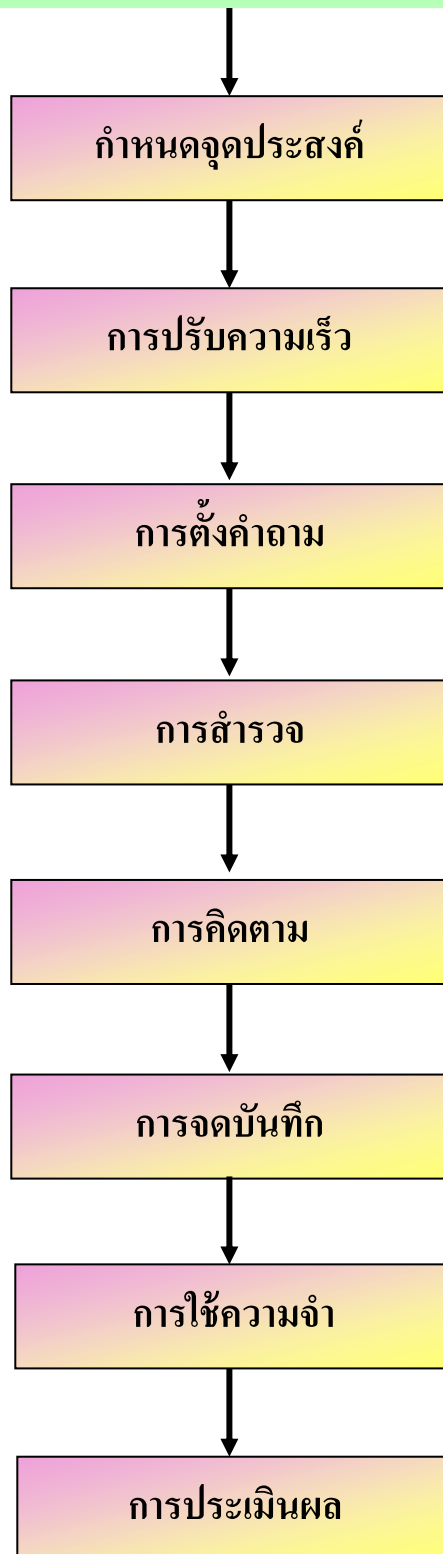
กระดาษคำตอบแบบฝึกหัดที่ ๑

จงเลือกและใส่เครื่องหมาย X ในข้อที่ถูกที่สุด

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

แผนภูมิการอ่านโดยใช้เทคนิคพาโนรามา

ใบความรู้ เรื่องตัวอย่าง เรื่อง ลิ่นเสียงสุดท้าย

ในเช้าแรกของการเปิดภาคเรียนแสงแดดเริ่มสาดส่องไปทั่วทุกพื้นหญ้าที่เขียวขจีและเหล่าหมู่মনดอกไม้ที่กำลังเบ่งบานรอรับแสงแดดในยามเช้า

“ ตื่น ๆ ตื่นมันสายแล้วนะ เดียวก็ไปเรียนไม่ทันหรอก ”

เสียงที่กำลังค่อยๆ แว่วดังเข้ามาในหูของต้น ไม่ใช่เสียงใครอื่นที่ไหนแต่กลับเป็นเสียงแม่ของเขาที่กำลังรีบปลุกเขาให้ลุกขึ้นตื่นเพื่ออาบน้ำแต่งตัวไปเรียน ไม่ว่าภาคเรียนนี้หรือภาคเรียนที่เพิ่งผ่านมาก็ตามที ต้นก็ยังชอบตื่นสาย ๆ อยู่อย่างนี้เป็นประจำ โรงเรียนที่ต้นเรียนอยู่ไม่ไกลจากหมู่บ้านที่ต้นพักอาศัยเท่าไรหรอกแต่บ้านของต้นอยู่เกือบนอกท้ายหมู่บ้านห่างออกไปแถว ๆ ชายทุ่ง ต้นจึงชอบคิดง่าย ๆ เสมอว่าตื่นสาย ๆ ก็ได้ไม่เห็นเป็นอะไรสักหน่อย บ้านกับโรงเรียนอยู่ห่างกันไม่กี่กิโลเมตรเอง เดียวก็ค่อยตื่นก็ได้ และแล้วเขาก็ผลอหลับไปอีกจนแม่ได้เดินมาปลุกให้ตื่นขึ้นอีกรอบเพื่อไปโรงเรียน “ ตื่น ๆ ตื่นไปเรียนได้แล้วมันสายแล้วนะจะต้องให้แม่ปลุกอีกสักกี่ครั้งถึงจะตื่น ” ไม่ช้าต้นก็ลุกจากที่นอนเดินเพื่อไปอาบน้ำแต่งตัว และพร้อม ๆ กับพูดว่า

“ นี่แม่ตื่นโตะแล้วนะทำไมแม่ต้องทำเหมือนต้นเป็นเด็กอยู่เรื่อยเลย ทีหลังแม่ไม่ต้องมายุ่งกับต้นอีกแล้วนะ ตื่นโตะแล้ว ” เสียงต้นบ่นพึม ๆ พร่า ๆ ไม่พอใจที่แม่ของเขาปลุกให้ตื่น แต่ต้นก็ต้องตื่นอยู่ดีเพราะเขานั้นต้องไปโรงเรียน ฝ่ายแม่ของเขาไม่รู้ว่าจะพูดอะไรได้แต่ยืนมองอยู่ห่าง ๆ พร้อมกับส่ายหัว แล้วเดินหันหลังไปทำกับข้าวอยู่ในครัวและเตรียมกระเป๋าไว้รอให้ต้น นำนันไปโรงเรียนดังเช่นที่แม่ของเขาเคยทำไว้รอเขา แต่ต้นไม่ค่อยสนใจกับสิ่งที่แม่ของเขาหยิบยื่นให้สักเท่าไรหรอกต้นชอบคิดว่าเขาโตเป็นวัยรุ่นแล้วไม่ชอบให้แม่มาจิบนั่นชนนี้ให้เขาเท่าไร (แต่ไม่ว่าเขาจะทำอะไรก็ไม่เคยพ้น “แม่” เสียสักครั้ง) ไม่นานนักเขาก็อาบน้ำแต่งตัวเสร็จ เสียงต้นเรียกหาแม่เสียง ดัง “ แม่ ๆ แม่อยู่ไหนต้นแต่งตัวเสร็จแล้วนะ ” เสียงแม่ตอบรับต้น

“จ๋า ๆ แม่กำลังทำกับข้าวให้ต้นกินอยู่นี่ไงลูก” เมื่อต้นกินข้าวเสร็จก็ขอเงินแม่ เพื่อเป็นค่าขนมที่โรงเรียน “แม่ ต้นขอตั้งค่าไปโรงเรียนหน่อยสิ จะไปโรงเรียนแล้ว” ต้นยื่นอมยิ้มรอรับค่าขนมประจำวัน “เฮ้ยค่าขนมวันนี้ อย่าทำหายเสียล่ะรู้มั๊ย แล้วลืมอะไรมั๊ยล่ะลูกเอาโทรศัพท์ยังล่ะ แล้วก็อย่านำขึ้นมาเล่นจนครูยึดเหมือนตอนที่แล้วนะ” ต้นตอบรับคำแม่และเดินไปหน้าปากซอยเพื่อรอรถประจำโรงเรียนมารับ ไม่นานนัก รถประจำโรงเรียนก็มารับเขาตามปกติ เมื่อถึงโรงเรียน ต้นก็นั่งเรียนกับเพื่อน ๆ ในห้องตามปกติ จนจวนเกือบจะเที่ยงเสียงโทรศัพท์ของเขาก็ค่อย ๆ ดังขึ้น “อะโหล แม่ว่าไง มีอะไรหรือโทรมาหาต้น”

แม่ต้นตอบต้น “ไม่มีอะไรหรือลูก แม่แค่คิดถึงต้นนะ ไม่มีอะไรหรือแล้วต้นกินข้าวรึยังล่ะลูก”

ต้นตอบกลับ “ยังเลยแม่เดี๋ยวครูก็ปล่อยไปกินข้าวพักเที่ยงแล้วแหละ แม่มีอะไรอีกมั๊ยต้นกำลังเรียนอยู่นะ เดี่ยวครูคุอะ”

แม่ตอบกลับต้น “จ้ะแค่นี้ล่ะลูกตั้งใจเรียนนะ เดี่ยวแม่โทรหาต้นใหม่นะลูก”

ต้นตอบกลับ “ไม่ต้องก็ได้แม่ ต้นอายเพื่อน ๆ มั้ย ต้นโตแล้วนะ จ้ะแค่นี้แหละ”

เมื่อคุยโทรศัพท์เสร็จต้นก็นั่งเรียนต่อจนถึงพักเที่ยง ครูก็สั่งให้ไปพักเที่ยง ต้นก็เดินไปกินข้าวพร้อม ๆ กับเพื่อน ๆ จนเสร็จ และเดินขึ้นมาบนชั้นเรียนในห้องเพื่อเล่นโทรศัพท์ตามประสาวัยรุ่น ไม่นานนักโทรศัพท์ที่เขา กำลังเล่นอยู่ก็มีคนโทรเข้ามา พร้อมกับค่อย ๆ ดังขึ้นเรื่อย ๆ (เบอร์ที่กำลังโทรเข้าพร้อม ๆ กับดังขึ้นเรื่อย ๆ คือ เบอร์แม่ของเขานั่นเอง) แต่ต้นไม่ยอมรับสายโทรศัพท์แม่ แถมยังบ่นต่อไปอีกว่า “แม่เรานี้ก็แปลกคนแฮะ ไม่มีอะไรทำเน้อ ๆ เลย ถึงได้โทรมาหาเรา แม่คงพูดเหมือนเดิมอีกแน่ ๆ เชียว” เมื่อเขาพูดจบก็ตัดสินใจที่จะไม่รับสายแม่เพราะต้นคิดว่าหากเขารับสายไปแม่ก็คงพูดกับเขาเหมือนทุกครั้งที่เคยโทรมาเน้อ ๆ แต่แม่ของต้นก็โทรเข้าหลายต่อหลายครั้ง จนเสียงโทรศัพท์ของต้นเงียบไปในที่สุด ต้นหัวเราะฮา ๆ ในที่สุดแม่เขาก็ว่างสายไป แต่แม่คงต้องโกรธเราแน่ ๆ ที่ไม่ยอมรับสาย แต่คงไม่เป็นไรหรอกมั้ง เรื่องแค่นี้เอง”

เวลาล่วงเลยมาจนถึงเวลาเลิกเรียน เสียงโทรศัพท์ของต้นก็ค่อย ๆ ดังขึ้นมาอีกครั้ง แต่เบอร์ที่พยายามโทรเข้านั้นเป็นของญาติต้น เขาจึงตัดสินใจที่จะรับสาย “ฮัลโล่ น้าว่าไงมีอะไรหรือครับน้ำ ร้อยปีพันชาติไม่เห็นโทรเลย วันนี้ก็ยังไปถึงโทรหาผมล่ะครับ”

เสียงน้ำของต้นพูดกับต้นพรางจะร้องไห้ “ต้นตั้งใจฟังน้ำให้ดี ๆ นะลูก ก็อ้อ ๆ เมื่อตอนเที่ยงที่ผ่านมา โจรมันปล้นบ้านต้นแล้วฆ่าแม่ต้นตายแล้วลูก” ก่อนหน้าที่แม่ของต้นจะถูกโจรแทงตาย ได้อุทิศสัจจะต้นคิดว่าหาโทรศัพท์เพื่อโทรหาลูกเป็นครั้งสุดท้าย ก่อนที่จะสิ้นไป แต่ก็ยังเป็นเพียงแค่การส่งลาครั้งสุดท้ายที่ไร้ค่า

เมื่อต้นได้ยินเช่นนั้นก็ร้องไห้ฟูมฟายด้วยความเสียอกเสียใจเป็นอย่างมาก และได้แต่โทษตัวเองกับความผิดที่เขาทำขึ้นมา “ถ้าเรารับโทรศัพท์แม่ตั้งแต่ตอนแรกที่แม่โทรมา แม่ก็คงไม่ตายจากเราไป” เสียงลูกน้อยผู้โง่เขลาว่าร้องไห้โศกเศร้าด้วยความอาลัยต่อผู้เป็นแม่

ที่มา <http://www.arunsawat.com>

บัตรกิจกรรมที่ ๑

กำหนดจุดประสงค์

เป็นการอ่านเพื่ออะไร เพื่อทราบรายละเอียด หรือหาข้อมูลสำหรับอ้างอิง

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วกำหนดจุดประสงค์จากรายละเอียดของ
เรื่องที่อ่านมา ๕ ข้อ

๑. เพื่อเตือนสติคนที่เป็นลูกโดยเฉพาะลูกที่อยู่ในวัยรุ่น
๒. เพื่อเป็นคติสอนใจว่า การจะตอบแทนบุญคุณแม่ควรทำเมื่อแม่มีชีวิตอยู่
๓. เพื่อเตือนว่าก่อนตัดสินใจทำสิ่งใดต้องคิดให้รอบคอบ
๔. เพื่อเตือนว่าลูกที่ดีจะต้องประพฤติตนเป็นลูกที่ดีของแม่ โดยพูดจาไพเราะ
และไม่เอาความคิดตนเองเป็นสำคัญ
๕. เพื่อเตือนให้เห็นความสำคัญของคนหรือสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวที่เรามักมองไม่เห็น
ค่า

บัตรกิจกรรมที่ ๒

การปรับความเร็ว

คือการปรับความเร็วในการอ่าน โดยดูจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

ยืดหยุ่นตามความยากง่ายของบทความ

.....

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้เพื่อหาจุดมุ่งหมายของผู้เขียน แล้วบันทึกเวลา
ลงในแบบบันทึก

แนวการตอบ

การอ่านครั้งที่ ๑	ใช้เวลา ๑๐ นาที
การอ่านครั้งที่ ๒	ใช้เวลา ๘ นาที

บัตรกิจกรรมที่ ๓

การตั้งคำถาม

คือการเปลี่ยนชื่อเรื่อง หัวเรื่อง หรือบางข้อความให้เป็นรูปแบบคำถาม
และอ่านเพื่อตอบคำถามเหล่านั้น

.....

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วจับใจความเพื่อตั้งคำถาม จำนวน ๕ ข้อ

๑. ตัวละครเอกของเรื่องคือใคร

ตอบ _____

๒. ต้นรำคาญแม่เพราะเหตุใด

ตอบ _____

๓. ทำไมแม่จึงโทรศัพท์หาต้นในครั้งแรก

ตอบ _____

๔. ทำไมแม่จึงโทรศัพท์หาต้นในครั้งที่สอง

ตอบ _____

๕. แม่ของต้นตายเพราะเหตุใด

ตอบ _____

กิจกรรมที่ ๔

การสำรวจ

คือการการสังเกตข้อความที่อ่าน หัวข้อแต่ละบท บทสรุป ฯลฯ

เพื่อทราบแนวคิดของผู้แต่ง

.....

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วบอกแนวคิดของผู้แต่งมาเป็นข้อ ๆ

แนวการตอบ

๑. วัยรุ่นเป็นวัยที่เพื่อนจะมีบทบาทสำคัญในชีวิต
๒. การจะตอบแทนบุญคุณแม่ควรทำเมื่อแม่มีชีวิตอยู่
๓. ควรใช้เหตุผลในการคิดและตัดสินใจมากกว่าอารมณ์
๔. บางครั้งการเอาแต่ใจตนเองอาจนำมาซึ่งผลเสียร้ายแรงอย่างคาดไม่ถึง
๕. ควรเห็นความสำคัญของคนหรือสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว

บัตรกิจกรรมที่ ๕

การติดตาม

คือการอ่านด้วยความพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้
จับความคิดหลักและเรื่องราวต่าง ๆ

.....

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามที่ตั้งไว้จากกิจกรรมที่ ๓

๑. ตัวละครเอกของเรื่องคือใคร

แนวการตอบ ตันและแม่

๒. ตันรำคาญแม่เพราะเหตุใด

แนวการตอบ เพราะแม่ชอบยุ่งวุ่นวายกับเรื่องส่วนตัวของตัน

๓. ทำไมแม่จึงโทรศัพท์หาตันในครั้งแรก

แนวการตอบ เพราะคิดถึงและเป็นห่วงตัน

๔. ทำไมแม่จึงโทรศัพท์หาตันในครั้งที่สอง

แนวการตอบ เพราะต้องการสั่งลาเป็นครั้งสุดท้าย

๕. แม่ของตันตายเพราะเหตุใด

แนวการตอบ ถูกโจรฆ่าตาย

กิจกรรมที่ ๖

การจดบันทึก

คือการบันทึกสิ่งที่น่าสนใจลงในหนังสือหรือสมุดบันทึกเพื่อช่วยความจำ

.....

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วบันทึกสิ่งที่น่าสนใจลงในแบบบันทึก

เรื่องสั้นเสียงสุดท้าย

ในเช้าของวันเปิดภาคเรียนแม่ของตันได้ปลุกตันเพื่อให้ตื่นไปโรงเรียน ทำอาหารและจัดเตรียมกระเป๋าให้นักเรียนให้ตัน แต่ตันมักจะรำคาญแม่เนื่องจากคิดว่าเขาโตเป็นวัยรุ่นแล้วแม่อายุยังชอบมาวุ่นวายกับชีวิตส่วนตัวของเขา เมื่อตันไปโรงเรียน เขาเข้าเรียนตามปกติจนกระทั่งในชั่วโมงเรียนก่อนพักเที่ยงแม่ได้โทรศัพท์เพราะความคิดถึงและเป็นห่วง ตันรีบคุยและวางโทรศัพท์เพราะกลัวเพื่อนจะล้อ เมื่อตันกินข้าวกลางวันเสร็จแล้วได้มานั่งเล่นโทรศัพท์ ขณะเดียวกันแม่เขาได้โทรเข้ามาแต่เขาไม่ได้รับ ถึงแม้ว่าโทรศัพท์จะดังหลายครั้งเพราะตันคิดว่าแม่อคงจะคุยกับเขาในเรื่องเดิมอีก จนกระทั่งถึงเวลาเลิกเรียนน้ำของเขาได้โทรมาบอกว่าแม่เขาถูกโจรฆ่าตายไปเมื่อตอนเที่ยง เมื่อได้ยินดังนั้นตันจึงร้องไห้อาลัยต่อแม่และคิดว่าเป็นเพราะเขาจึงทำให้แม่ต้องตาย

บัตริยกรรมที่ ๗

การใช้ความจำ

คือการทบทวนความจำจากการบันทึกโดยแยกแยะจุดสำคัญของเรื่อง
ให้เป็นระบบเพื่อสะดวกในการนำมาใช้ใหม่เมื่อต้องการ

.....

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเพื่อทบทวนความจำจากการบันทึกในบัตริยกรรมที่ ๖ แล้ว
แยกแยะจุดสำคัญของเรื่องมาเป็นข้อ ๆ

เรื่องสั้นเสียงสุดท้าย

๑. วันเปิดภาคเรียนแม่ปลุกตื่นให้ตื่นเพื่อไปโรงเรียน
๒. ตื่นรำคาญแม่ที่ชอบมาวุ่นวายกับเขา
๓. ก่อนพักกลางวันแม่ของต้นโทรศัพท์หาเขา
๔. ต้นรีบคุยโทรศัพท์เพราะกลัวเพื่อนล้อ
๕. ช่วงพักกลางวันแม่ของต้นโทรศัพท์หาเขาอีกครั้งแต่เขาไม่ได้รับ
๖. ตอนเลิกเรียนน้ำของเขาโทรมาบอกว่าแม่ของเขาถูกโจรฆ่าตายเมื่อตอนเที่ยง
๗. ต้นเสียใจเพราะคิดว่าเขาเป็นต้นเหตุให้แม่ต้องตาย

บัตรกิจกรรมที่ ๘

การประเมินผล

โดยครู และนักเรียนช่วยกันอภิปรายเรื่องราวที่อ่านเพื่อประเมินว่านักเรียน
อ่านได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในตอนต้นหรือไม่ หรือเก็บข้อมูลที่สำคัญ
เพื่อแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปความได้หรือไม่

.....

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วสรุปใจความสำคัญพร้อมกับบอกข้อคิดที่ได้รับมาเป็นข้อ ๆ

สรุปความ วันเปิดภาคเรียนแม่ปลูกต้นไม้ให้ต้นเพื่อไปโรงเรียน ต้นรำคาญแม่ที่ชอบ
มาวุ่นวายกับเขา ก่อนพักกลางวันแม่ของต้นโทรศัพท์หาเขา เขารีบคุย
และวางโทรศัพท์ ช่วงพักกลางวันแม่โทรศัพท์หาเขาอีกครั้งแต่เขาไม่ได้
รับ ตอนเลิกเรียนน้ำของเขาโทรมาบอกว่าแม่ของเขาถูกโจรฆ่าตายเมื่อ
ตอนเที่ยง ต้นร้องเสียใจอย่างมาก

ข้อคิดที่ได้รับ

๑. แม่เป็นบุคคลที่รักและหวังดีกับลูกมากที่สุด
๒. ควรทำดีกับแม่ให้มาก ๆ
๓. ไม่ควรเอาความคิดเห็นของตนเป็นใหญ่
๔. ควรเห็นความสำคัญของคนหรือสิ่งใกล้ตัวมากกว่าสิ่งที่อยู่ไกลตัว

ชุดการสอนที่ ๒

การอ่านจับใจความประเภทนิทานด้วยวิธีพาโนรามา

เรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

กิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีพาโนรามา

การกำหนดจุดประสงค์

๑. ให้นักเรียนกำหนดจุดประสงค์ในการอ่านแล้วบันทึกลงในกระดาษที่ครูแจก

การปรับความเร็ว

๒. นักเรียนอ่านแบบผ่าน ๆ จากนั้นปรับความเร็วในการอ่านให้สอดคล้องกับจุดประสงค์แล้วบันทึกเวลาที่อ่านลงในบัตรบันทึก

การตั้งคำถาม

๓. ครูยกตัวอย่างคำถามเพื่อช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น จากนั้นนักเรียนฝึกตั้งคำถามเอง

การสำรวจ

๔. ให้นักเรียนสำรวจข้อความสำคัญในเนื้อหาและสำรวจภาพประกอบเรื่อง

การติดตาม

๕. อ่านเรื่องอย่างละเอียด และติดตามโดยใช้เหตุผล เพื่อวินิจฉัยข้อเท็จจริงจากเรื่อง รวมทั้งตอบคำถามที่ตนตั้งไว้

การจดบันทึก

๖. นักเรียนจดบันทึกย่อจากการอ่านเรื่อง

การใช้ความจำ

๗. นักเรียนทบทวนความจำจากบันทึกย่อ

การประเมินผล

๘. ทำแบบฝึกหัดท้ายกิจกรรม

นิทานเรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

เศรษฐีผู้นี้เดิมชื่อว่าอะไรนั้น คุณเหมือนผู้คนที่
ลืมไปเสียแล้ว คนทั่วไปเรียกเขาด้วยฉายาว่า
“มุลิกเศรษฐี” “มุลิกเศรษฐี” นี้เป็นคำพริ้ว พ่อแม่ตาย
ตั้งแต่เด็ก สมัยยังหนุ่มเลี้ยงชีพด้วยการรับจ้าง ยากจน

มาก และไม่รู้ว่าจะประกอบกิจการใดให้รุ่งเรืองขึ้นมาได้ จนกระทั่งวันหนึ่งขณะที่
กำลังเก็บกวาดใบไม้อยู่บริเวณถนนหลวงหน้าบ้านท่านจุลลกเศรษฐี ท่านเศรษฐีกำลังจะ
ไปธุระนอกบ้าน แลเห็นหนูดายตัวหนึ่งอยู่กลางถนน ซึ่งยังไม่มีใครเก็บกวาดไปถึง
ท่านเศรษฐีได้กล่าวลอยๆ ขึ้นมาว่า....

“คนมีปัญหาอย่ามัวใช้หนูดายนี้ให้เป็นประโยชน์ เลี้ยงลูกเมียและประกอบกิจการ
ได้” มุลิกเศรษฐีซึ่งขณะนั้นเป็นเพียงคนกวาดถนนยืนอยู่ตรงนั้นย่อมได้ยินคำพูดของ
เศรษฐี ก็เข้าใจว่าท่านเศรษฐีคงตั้งใจพูดให้ตนเองได้ยิน จึงหาใบไม้สะอาด ๆ มา
ใบหนึ่ง เก็บหนูดายนั้นวางบนใบไม้แล้วนำไปที่ตลาด ตั้งใจว่าจะลองไปนั่งขายที่ตลาด
ดู เพราะคิดว่าไม่เสียหายอะไรที่จะเสียเวลาไปตลาด เนื่องจากตนเองก็มีเวลามากมายที่
ไม่รู้จะทำอะไรอยู่แล้ว

ทางเดินไปตลาดต้องผ่านบ้านของพราหมณ์ครอบครัวหนึ่ง พอคนใช้ในบ้าน
พราหมณ์เห็นคนถือหนูดายเดินผ่านมาก็ร้องบอกให้หยุดก่อน พราหมณ์ผู้เป็นนายกำลัง
ต้องการหาอาหารให้แมวที่เลี้ยงเอาไว้ หนูดายตัวนั้นจึงขายได้ตั้งแต่ยังไม่ถึง
ตลาด มุลิกเศรษฐีได้เงินมากากณิกหนึ่ง

ขณะนั้นมุลิกเศรษฐียังไม่มีลูกเมีย จึงได้แต่มุ่งว่าจะทำอย่างไรที่จะทำให้เงินที่
ได้มาจากหนูดายทำให้ตนเองประกอบกิจการได้ หัวใจอยู่ที่ว่า “ต้องใช้ปัญญา”

หลังจากที่มุลิกเศรษฐีเที่ยวเก็บหนูดาย และเศษสิ่งของต่าง ๆ เพื่อนำไปขาย
ในตลาด ก็พบว่ากิจการเช่นนี้ไม่ยั่งยืน เพราะของมีวันหมดและยากที่จะเลี้ยงชีพ

ด้วยการเก็บเศษขยะได้ตลอดไป และแล้ววันหนึ่งมุสิกเศรษฐีได้นั่งพักเหนื่อยอยู่ที่ใกล้ประตูเมือง พร้อมกับตั้งคำถามกับตัวเองว่า ควรจะทำอะไรต่อไป

วันนั้นเอง มุสิกเศรษฐีก็สังเกตเห็นสิ่งที่ผ่านตาตัวเองไปจนชิน โดยที่ไม่เคยได้สังเกตมาก่อน มุสิกเศรษฐีเริ่มสังเกตว่าเมืองพาราณสีนี้มีการบูชาเทพต่าง ๆ เป็นเรื่องประจำ และราชสำนักก็ใช้ดอกไม้จำนวนมากทุกวัน ทุก ๆ วันจะมีคนเก็บดอกไม้พูนดอกไม้ที่ไปเก็บมาจากนอกเมือง เดินกลับเข้าเมืองมาอย่างเร่งรีบเพื่อจะนำไปขาย คนเก็บดอกไม้จำนวนมากเหล่านี้จะต้องออกไปตั้งแต่เช้ามืดก่อนตะวันขึ้น และกลับมาพร้อมดอกไม้ด้วยอาการอิดโรยและเหนื่อยล้า ความคิดหนึ่งวาบเข้ามาในหัว มุสิกเศรษฐี ทำให้เห็นช่องทางที่จะทำเงินหนึ่งภาคึกให้เงินกหาปณะได้ (๑ กหาปณะ = ๒๐ มาสก = ๔ บาท) แม้จะไม่มั่นใจนักแต่ก็จะลองดู

มุสิกเศรษฐีนำเงินที่มีเพียงเล็กน้อยนั้นไปซื้ออ้อยมา แล้วหาหม้อใบหนึ่งตักน้ำไปตั้งที่ทางเข้าประตูเมือง ในเวลาสายตอนที่คนเก็บดอกไม้จะกลับมาจากป่า เมื่อคนเก็บดอกไม้เดินผ่านมาก็เสนอให้ซื้ออ้อยคนละหน้อยแล้วให้ดื่มน้ำหนึ่ง

ซองมือ คนเก็บดอกไม้พอใจที่ได้บริการจากมุสิกเศรษฐี แต่ละคนจึงแบ่งดอกไม้ให้คนละกำมือ เมื่อได้ดอกไม้มาแล้ว มุสิกเศรษฐีก็นำดอกไม้เหล่านั้นไปนั่งขายอยู่ที่หน้าเตวาลัยเช่นเดียวกับพ่อค้าดอกไม้คนอื่น

แต่แล้วมุสิกเศรษฐีก็คิดได้ว่า ตนเองคงไม่สามารถยึดเอาการบริการน้ำเพียงแค่นี้เป็นการอาชีพได้เพราะเมื่อผู้อื่นเห็นตนเองทำแล้ว ใคร ๆ ก็คงจะทำเป็น

"คนมีปัญญาเฉลียวฉลาดย่อมตั้งตนได้ด้วยต้นทุนเมื่อน้อย คุณคนก่อกองไฟน้อย ๆ ให้เป็นกองใหญ่จะนั่น" คิดได้ดังนั้น มุสิกเศรษฐีจึงเปลี่ยนวิธีการ เลิกเป็นพ่อค้าขายดอกไม้ที่ได้รับมาเป็นค่าตอบแทนจากน้ำอ้อย แต่กลายเป็นพ่อค้าส่งดอกไม้แทน มุสิกเศรษฐีเริ่มต้นแต่เช้ามืดไปซื้ออ้อยและแบกน้ำไปบริการจนถึงสวนดอกไม้

ไม่ต้องรอให้ลูกค้ามาหาเหมือนเดิม คนเก็บดอกไม้ไปหาดอกไม้เหมือนเคย แต่พวกเขาเก็บดอกไม้ได้นานขึ้น เพราะมีคนยอมหนักแบกน้ำออกไปบริการ เช่นนี้มุสิกเศรษฐีจึงได้ค่าอ้อยและน้ำเป็นดอกไม้มากกว่าที่จะได้เมื่อบริการที่ประตูเมือง เขาไปเขาแบกของหนักไปคือน้ำ จากกลับเขาแบกของเบากลับมาคือดอกไม้ แต่ว่าของเขาทำเงินให้เขามากกว่าของหนัก แต่ว่าของหนักเป็นช่องทางให้ได้ของเขาคือดอกไม้กลับมามุสิกเศรษฐีทำการบริการช่างดอกไม้อยู่หลายเดือนรวบรวมเงินได้ ๘ กหาปณะ

วันหนึ่งตอนต้นฤดูฝน มีพายุฝนตกหนักและลมแรง กิ่งไม้และใบไม้ในพระราชอุทยานถูกลมพัดตกลงมาเกลื่อนกลาด คนเฝ้าสวนไม่รู้จะทำอย่างไรที่จะนำกิ่งไม้เหล่านั้นไปทิ้งให้ได้ในเวลารวดเร็ว เขาเป็นกังวลมากกว่าจะจัดการอย่างไร มุสิกเศรษฐีผ่านไปพบพอดี จึงถามคนเฝ้าสวนว่า “เหตุใดท่านจึงมาอยู่ริมถนน มีท่าทางเป็นกังวลเช่นนี้ คนเฝ้าสวนจึงเล่าให้ฟังว่ามีกิ่งไม้ตกลงมาในอุทยานเป็นจำนวนมาก และเขาคิดไม่ตกว่าจะแก้ปัญหาอย่างไร

ธรรมดาแล้วสิ่งใดที่คนต้องการสิ่งนั้นจะมีค่า ถ้าเราต้องการพื้นเราก็ต้องการซื้อหาได้ด้วยเงินทอง แต่ถ้าเราไม่ต้องการเศษไม้ เศษไม้ก็ไม่มีค่า อาจจะต้องจ่ายค่าจ้างให้คนกำจัดไป ดังเช่นที่คนเฝ้าสวนกำลังประสบอยู่

หลังจากไตร่ตรองดูแล้ว มุสิกเศรษฐีคิดว่ามีทางได้เงินและได้บุญคุณไปด้วยพร้อมกัน จึงรับอาสาคนเฝ้าสวนว่าจะนำกิ่งไม้เหล่านี้ออกไปให้โดยไม่คิดค่าจ้าง แต่ขอว่าของที่เก็บเหล่านี้ต้องเป็นของเขา คนเฝ้าสวนก็รับคำว่าเอาไปเถอะ มุสิกเศรษฐีจึงเดินไปหากุ่มเด็ก ๆ ที่มักเล่นกันอยู่ประจำที่ท้ายพระราชวัง พร้อมชักชวนว่า “ไปช่วยกันตัดกิ่งไม้กันเถอะ เรามีน้ำและอ้อยเป็นรางวัล แล้วยังได้ไปเที่ยวเล่นในอุทยานอันเป็นสถานที่ที่ต้องห้ามด้วยนะ” เด็กเหล่านั้นก็สนุกสนานต่างก็แย่งกันขันอาสาที่จะไป

ช่วยกันเก็บกิ่งไม้ไม่นานนักกิ่งไม้ทั้งหมดก็ถูกขนมากองไว้ที่หน้าประตูพระราชอุทยาน ขณะที่กำลังคิดว่าจะหาพาหนะใดมาช่วยขนไม้ฟืนไปขาย พอมีช่างหม้อหลวงเดินมา เขากำลังเที่ยวหาฟืนอยู่เพื่อเผาภาชนะดินของหลวง เมื่อเห็นมุสิกเศรษฐียืนอยู่กับฟืน กองโต จึงถามขอซื้อทันที วันนั้นมุสิกเศรษฐีได้ทรัพย์ ๑๖ กหาปณะ

มุสิกเศรษฐีนั้นคิดว่าเมื่อมีเงินแล้วก็ต้องรู้จักใช้เงิน และการใช้เงินทางหนึ่งก็คือ แบ่งปันให้กับผู้อื่นบ้าง แม้เมื่อยังมีเงินน้อยอยู่ก็สามารถทำได้ มุสิกเศรษฐีคิดว่าตนเอง เคยกระหายน้ำมาก่อน และหาน้ำดื่มไม่ได้เวลาที่กระหาย จึงเริ่มตั้งคุ่มน้ำไว้บริการ คนหาบน้ำ ๕๐๐ คนด้วยน้ำดื่ม แม้เงินที่ได้จากช่างหม้อจะไม่มากมายนัก แต่การให้น้ำก็ไม่ได้ต้องการเงินมากมายอะไร เพียงแต่คอยดูแลให้น้ำอยู่เสมอทุกวัน

คนหาบน้ำก็รู้สึกขอบใจมุสิกเศรษฐี และหวังตอบแทนน้ำใจเขา แต่เขาไม่ได้หวังอะไรตอบแทน เขาเพียงแต่บอกคนหาบน้ำว่า เมื่อใดต้องการความช่วยเหลือแล้ว จะบอก ต่อมาเมื่อมุสิกเศรษฐีมีเวลาและมีเงินมากขึ้น และเห็นว่าสิ่งที่ตนให้นั้น เป็นประโยชน์ เขาก็ได้ตั้งคุ่มน้ำไว้ให้คนเรือด้วย คือตั้งไว้ในทางที่คนเรือต้องสัญจร ผ่าน เขาจึงสามารถผูกไมตรีไปทั่วด้วยประการดังนี้

แล้ววันหนึ่งก็เป็นวันที่ไม่ตรีผลิผล วันนั้นคนทำหญ้าคุยกันว่าวันรุ่งขึ้นจักมี พ่อค้าพาม้ามา ๕๐๐ ตัว และคนทำหญ้าก็เล่าให้มุสิกเศรษฐีฟังด้วย มุสิกเศรษฐีจึงว่า

“เนะท่าน...ท่านเคยถามว่าข้าพเจ้าต้องการอะไร
ตอบแทนที่ข้าพเจ้านำน้ำมาเลี้ยงพวกท่านทุกวัน
ข้าพเจ้าจะขอท่านละ ฟรุ้งนี้ข้าพเจ้าขอหญ้าจากท่าน
คนละกำ และถ้าข้าพเจ้ายังไม่ได้ขายหญ้า ขอท่าน

อย่าขายจะได้หรือไม่” คนทำหญ้าต่างก็รับปากกันอย่างแข็งขัน พวกเขากล่าวว่า “ขอ
เพียงแค่นี้ทำไมจะไม่ได้” วันรุ่งขึ้นคนหาบน้ำก็ให้หญ้าแก่มุสิกเศรษฐีคนละกำ ๕๐๐
คนก็ ๕๐๐ กำ นำมาไว้ให้ถึงประตูบ้านเลยทีเดียว

บ่ายวันนั้นพ่อค้าก็เดินทางมาถึงพาราณสี แต่ก็ต้องประหลาดใจมากที่หาซื้อหญ้า

ไม่ได้ คนทำหญ้าไม่รู้หายไปไหนหมด เขาเห็นหญ้ากองอยู่หน้าบ้านมุสิกเศรษฐีจึงมาขอซื้อ

มุสิกเศรษฐีจึงขายหญ้าให้พ่อค้าแต่เพียงผู้เดียวในวันนั้น วันต่อ ๆ มา คนทำหญ้าก็เป็นผู้ขายหญ้าตามปกติ มุสิกเศรษฐีขอให้พวกเขาขายที่หลัง พวกเขาก็ไม่ได้เดือดร้อน เพราะการที่ม้าเข้ามาในเมืองเป็นจำนวนมาก เป็นเรื่องของความต้องการที่เกินกว่าปกติ

แต่มุสิกเศรษฐีได้ทรัพย์จากการขายหญ้าเพียงวันเดียวนั้นถึง ๑,๐๐๐ กหาปณะ จากหญ้าที่ปกติไม่เคยมีราคาเท่าใด มุสิกเศรษฐีจึงตั้งร้านค้าเล็ก ๆ และเก็บเงินส่วนหนึ่งเป็นทรัพย์สิน แต่จุดหักเหในชีวิตของเขายังมีอีก

วันหนึ่งมีเรือสินค้าเข้ามา เรือลำนี้บรรทุกสินค้าหลายชนิดซึ่งเป็นที่ต้องการ คนที่ทำงานทางน้ำได้รับข่าวส่งต่อ ๆ กันมาและเล่าให้มุสิกเศรษฐีฟัง เขาจึงเห็นช่องทางที่จะทำเงินได้จากการรู้ข่าวล่วงหน้า ก่อนคนอื่น มุสิกเศรษฐีใช้เงิน ๘ กหาปณะเช่ารถ

คันหนึ่งออกไปยังท่าเรือพร้อมบริวารก่อนเรือจะเทียบท่าเสียอีก ก่อนที่พ่อค้าคนอื่นจะได้ข่าวหรือเตรียมตัวทัน เขาแต่งกายและเตรียมเครื่องใช้อันจำเป็นเพื่อให้มีมาดของผู้มียศ และเป็นวิธีสร้างโอกาสในการต่อรองสินค้า

มุสิกเศรษฐีได้พบกับนายเรือที่เดินทางล่วงหน้ามาด้วยเรือลำเล็กเข้ามาก่อนและสอบถามเรื่องสินค้าที่บรรทุกมา พร้อมทั้งต่อรองราคาจนเป็นที่พอใจทั้งสองฝ่าย แล้วจึงมอบแหวนวงหนึ่งเป็นค่ามัดจำสินค้า

หลังจากเจรจาการค้าเรียบร้อยแล้ว มุสิกเศรษฐีก็พำนักรอในวงม่าน และตั้งบริวารว่าถ้ามีใครมาขอพบให้อัดออดอยู่ ๓ ครั้งก่อน พวกพ่อค้าในเมืองพาราณสี เมื่อได้ทราบว่าเรือเข้าเทียบท่าจึงพากันออกไปเลือกซื้อสินค้า แต่ต่างก็ต้องผิดหวังเพราะนายเรือแจ้งว่าได้ตกลงขายสินค้าทั้งลำเรือให้แก่พ่อค้าที่พำนักอยู่ในวงม่านนั้นหมดแล้ว พวกพ่อค้าทั้งหลายจึงพากันมาพบมุสิกเศรษฐีเพื่อขอซื้อสินค้า

บริวารของมุสิกเศรษฐีก็ทำตามคำสั่งจนพ่อค้าแต่ละรายกระวนกระวายร้อนใจ จึงเปิดทางให้พบ พวกพ่อค้าเหล่านั้นสรุปการตกลงทางการค้าได้ว่า พวกเขายินดีเข้าหุ้นกับมุสิกเศรษฐี ทำให้มุสิกเศรษฐีได้เงินมา ๑๐๐,๐๐๐ กหาปณะ เพื่อให้พวกพ่อค้าเป็นหุ้นส่วนในสินค้าทั้งลำเรือ

เมื่อพวกพ่อค้าคิดกันต่อไปว่า จะจัดแบ่งสินค้ากันอย่างไรระหว่างมุสิกเศรษฐีกับพวกพ่อค้า เพราะเมื่อแบ่งสินค้ากันแล้ว มุสิกเศรษฐีก็จะเป็นผู้ที่มีสินค้าในมือมากที่สุด พวกพ่อค้าจึงได้ข้อเสนอใหม่ว่า พ่อค้าแต่ละคนต่างก็ตกลงจ่ายเงินให้มุสิกเศรษฐีอีกจำนวนหนึ่งเพื่อให้เขาปล่อยหุ้น พ่อค้าแต่ละคนจะได้หมาสินค้าส่วนที่ตนต้องการไปเป็นของร้านค้าตนทั้งหมด เท่ากับว่ามุสิกเศรษฐีได้ทรัพย์สินจากการขายสินค้าครั้งนี้ ๒๐๐,๐๐๐ กหาปณะ จากแหวนเพียงหนึ่งวงที่ไข่มดจำค่าสินค้า

เมื่อเขาได้เงินมานั้น ก็มาคิดได้ว่าที่เขาได้ทรัพย์สินได้ถึงเพียงนี้ก็เพราะท่านจุลลกะเป็นผู้ชี้เรื่องหนุตตาย ทำให้เขาได้ความคิด เขาควรมีความกตัญญู เขาจึงไปขอพบท่านจุลลกะเศรษฐีแล้วแบ่งทรัพย์สินให้ท่านกึ่งหนึ่ง

ท่านเศรษฐีสงสัยว่า เขาแบ่งทรัพย์สินให้ท่านทำไม เขาจึงเล่าเรื่องนับแต่ได้หนุตตาย

ให้ฟัง ท่านเศรษฐีได้รับฟังแล้วพอใจในความมีกตัญญูและรู้จักหาทรัพย์สินของเขาจึงยกธิดาให้เขา ทั้งสองสามีภรรยาก็ได้ทำงานมีกิจการของตนเอง เมื่อจุลลกะเศรษฐีถึงแก่กรรม พระราชาจึง

แต่งตั้งให้มุสิกเศรษฐีเป็นเศรษฐีแห่งพาราณสีสืบมา

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

๑. ควรรู้จักใช้ปัญญาให้เกิดประโยชน์
๒. ความขยันหมั่นเพียร อดทนจะทำให้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน
๓. การผูกมิตรจะทำให้เกิดประโยชน์ในภายภาคหน้า
๔. คนที่มีความกตัญญูย่อมจะประสบความสำเร็จความสุขความเจริญในชีวิต

ใบความรู้

บัตรกิจกรรมที่ ๑

การกำหนดจุดประสงค์

“มุสิกเศรษฐี” เป็นกำพร้า พ่อแม่ตายตั้งแต่เด็ก สมัยยังหนุ่มเลี้ยงชีพด้วยการรับจ้าง ยากจนมาก จนกระทั่งวันหนึ่งขณะที่กำลังกวาดใบไม้อยู่บริเวณหน้าบ้าน ท่านจุลลกเศรษฐี ท่านเศรษฐีกำลังจะไปธุระนอกบ้าน มองเห็นหนูตายตัวหนึ่งอยู่กลางถนน ซึ่งยังไม่มีใครเก็บกวาดไปทิ้ง ท่านเศรษฐีได้กล่าวลอย ๆ ขึ้นมาว่า....

“คนมีปัญญาย่อมใช้หนูตัวนี้ให้เป็นประโยชน์ เลี้ยงลูกเมียได้”

มุสิกเศรษฐีได้ยืนยันกับท่านจุลลกเศรษฐีพูดกับตน จึงไปหาใบไม้มาห่อหนูตัวนั้นเพื่อจะนำไปขายที่ตลาด ระหว่างทางเขาได้ผ่านบ้านพราหมณ์ที่เลี้ยงแมว เขาจึงขายหนูได้ขณะที่ยังไม่ถึงตลาด

จากนั้นมุสิกเศรษฐีจึงคิดต่อไปว่าจะทำอะไรถึงจะเพิ่มจำนวนเงินจากเงินที่มีอยู่ได้จึงนำเงินที่มีอยู่เพียงเล็กน้อยนั้นไปซื้ออ้อยและดักน้ำไปบริการคนเก็บดอกไม้ขาย เขาได้รับค่าตอบแทนเป็นดอกไม้ เขาจึงนำไปขายได้เงินมาจำนวนหนึ่ง เขาจึงคิดต่อไปว่าถ้าเราเป็นพ่อค้าส่งดอกไม้เสียเอง คงจะได้เงินมากขึ้น หลังจากนั้นเขาก็ไปเป็นพ่อค้าขายส่งดอกไม้อยู่หลายเดือนรวบรวมเงินได้ ๘ กหาปณะ

วันหนึ่งเกิดมีพายุฝนตกหนักและลมแรง พัดกิ่งไม้และใบไม้ในพระราชอุทยานตกลงมาเกลื่อนกลาด มุสิกเศรษฐีจึงรับอาสาว่าจะเอาออกไปให้แต่จะต้องให้กิ่งไม้เหล่านี้กับเขา ซึ่งคนสวนก็ตกลง จากนั้นเขาก็ได้ขายกิ่งไม้ได้เงินมา ๑๖ กหาปณะ

มุสิกเศรษฐีคิดว่าเมื่อมีเงินแล้วก็ต้องรู้จักใช้เงิน และการใช้เงินทางหนึ่งก็คือ

แบ่งปันให้กับผู้อื่นบ้าง มุสิกเศรษฐีคิดว่าตนเองเคยกระหายน้ำมาก่อน จึงหาน้ำมาไว้บริการคนหาบหญ้า คนหาบหญ้าหวังตอบแทนน้ำใจเขา แต่เขาไม่ได้หวังอะไรตอบแทน เขาเพียงแต่บอกคนหาบหญ้าว่า เมื่อใดต้องการความช่วยเหลือแล้วจะบอก ต่อมาเมื่อมุสิกเศรษฐีมีเวลาและมีเงินมากขึ้น และเห็นว่าสิ่งที่ตนให้นั้นเป็นประโยชน์ เขาก็ได้ตั้งต่มน้ำไว้ให้คนเรือด้วย ด้วยเหตุนี้เขาจึงสามารถผูกไมตรีไปทั่ว

วันหนึ่งคนทำหญ้ายกเล่าเรื่องที่จะมี พ่อค้าม้านำม้าจำนวน ๕๐๐ ตัวเข้ามาในเมือง ให้มุสิกเศรษฐีฟัง เขาจึงขอหญ้าจากคนทำหญ้า คนละกำ ได้ถึง ๕๐๐ กำ แล้วบอกกับคนทำหญ้าว่าขอให้เขาขายหญ้าเป็นคนแรก ซึ่งคนทำหญ้าทุกคนก็ตกลง ในที่สุดมุสิกเศรษฐีก็ขายหญ้านี้ได้เงินถึง ๑,๐๐๐ กหาปณะ หลังจากนั้นเขาจึงตั้งร้านค้าเล็ก ๆ ขึ้นมาเพื่อทำการค้าขาย

วันหนึ่งมีเรือสินค้าเข้ามา ซึ่งสินค้าหลายชนิดเป็นที่ต้องการของชาวเมือง เมื่อมุสิกเศรษฐีรู้เข้าจึงรีบแต่งตัวออกไปรอที่ท่าเรือพร้อมกับบริวาร เมื่อเรือเทียบท่าเขาจึงได้เจรจาซื้อสินค้าทั้งหมดโดยใช้แหวนหนึ่งวงเป็นค้ำมัดจำสินค้า เมื่อพ่อค้าคนอื่น ๆ มาเพื่อซื้อสินค้าก็พบว่าสินค้านั้นถูกมุสิกเศรษฐีซื้อไปหมดแล้ว จึงเจรจาขอซื้อสินค้าจากมุสิกเศรษฐี จากการเจรจาขายสินค้าในครั้งนี้ทำให้เขาได้เงินมาถึง ๒๐๐,๐๐๐ กหาปณะ

เมื่อเขาได้เงินมานั้นเขาก็นึกถึงท่านจุลกเศรษฐี เขาจึงคิดตอบแทนบุญคุณด้วยการนำเงินไปให้กึ่งหนึ่ง เมื่อจุลกเศรษฐีได้รับทราบเรื่องราวของมุสิกเศรษฐีก็ชอบพอในนิสัยของเขา จึงยกลูกสาวให้แต่งงานด้วย และเมื่อจุลกเศรษฐีถึงแก่กรรม ทรัพย์สมบัติทั้งหมดก็ตกเป็นของมุสิกเศรษฐีกับภรรยา

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจงให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันปฏิบัติกิจกรรมที่ ๑ ดังนี้

ให้นักเรียนกำหนดจุดประสงค์ในการอ่านเรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

ใบความรู้

กิจกรรมที่ ๒

การปรับความเร็ว

“คนมีปัญญาย่อมใช้หนูตัวนี้ให้เป็นประโยชน์ เลี้ยงลูกเมียประกอบการทำงานได้”
 มุสิกเศรษฐีซึ่งขณะนั้นเป็นเพียงคนกวาดถนนยืนอยู่ตรงนั้น ย่อมได้ยินคำพูด
 ของเศรษฐี ก็เข้าใจว่าท่านเศรษฐีคงตั้งใจพูดให้ตนเองได้ยิน และคงมองเห็นว่าหนูจะ
 กลายเป็นเงินเป็นทองได้ มุสิกเศรษฐีจึงคิดขึ้นมาว่าตนเองเห็นหนูตายมาหลายครั้งแล้ว
 ก็รอแต่จะให้เจ้าพนักงานหรือผู้มีหน้าที่มาเก็บไปทิ้ง เมื่อท่านเศรษฐีพูดเช่นนั้นท่านคง
 มองเห็นวิธีทำเงินในห้วงอกเงยขึ้นมาจากหนูตัวนั้น แม้จะยังไม่รู้ว่าต้องทำอะไรต่อไป
 เราซึ่งเป็นคนยากจนก็ควรจะเชื่อท่านไว้ก่อน คิดได้ดังนั้น จึงหาใบไม้สะอาด ๆ มา
 ใบหนึ่ง เก็บหนูตัวนั้นวางบนใบไม้แล้วนำไปที่ตลาด ตั้งใจว่าจะลองไปนั่งขายที่ตลาด
 ดู เพราะคิดว่าไม่เสียหายอะไรที่จะเสียเวลาไปตลาด เนื่องจากตนเองก็มีเวลามากมายที่
 ไม่รู้จะทำอะไรอยู่แล้ว

ทางเดินไปตลาดต้องผ่านบ้านของพราหมณ์ครอบครัวหนึ่ง พอลคนใช้ในบ้าน
 พราหมณ์เห็นคนถือหนูตายเดินผ่านมาก็ร้องบอกให้หยุดก่อน แล้วเข้าไปแจ้งนายของ
 ตนเอง พราหมณ์ผู้เป็นนายกำลังต้องการหาอาหารให้แมวที่เลี้ยงเอาไว้ แมวชอบหนู
 อยู่แล้ว อีกทั้งซื้อหนูตายก็ถูกกว่าจะไปหาซื้อเนื้ออย่างอื่นมาเป็นอาหารแมว หนูตาย
 ตัวนั้นจึงขายได้ตั้งแต่ยังไม่ถึงตลาด

มุสิกเศรษฐีนำเงินที่มีเพียงเล็กน้อยนั้นไปซื้ออ้อยมา
 แล้วหาหม้อใบหนึ่งตักน้ำไปตั้งที่ทางเข้าประตูเมืองเพื่อมา
 บริการให้กับคนเก็บดอกไม้ คนเก็บดอกไม้ไม่มีเงินให้เขา
 จึงให้ดอกไม้ตอบแทน

เขาจึงนำดอกไม้ไปขายหลังจากนั้น โชคชะตาก็เข้าข้างเขาเมื่อวันหนึ่งหลังฝนตกเขาเดินออกไปบริเวณใกล้เขตอุทยานพบกับคนสวนเข้า เขาจึงรับอาสาคนสวนว่าจะเก็บกิ่งไม้ให้เองแต่มีข้อแม้ว่ากิ่งไม้เหล่านั้นต้องเป็นของเขา ต่อมาเขาก็ได้ขายกิ่งไม้เหล่านั้นได้เงินมาจำนวนหนึ่ง เขาแบ่งเงินที่ได้ส่วนหนึ่งจัดหาน้ำมาบริการคนเดินทางทั้งทางบกและทางน้ำ และจากเหตุนี้เองทำให้เขามีมิตรอย่างกว้างขวาง

หลังจากนั้นไม่นานมุลิกเศรษฐีก็ทำการค้าขายได้เงินมาจำนวนมาก เขาจึงคิดที่จะไปตอบแทนบุญคุณจุลลกเศรษฐีที่ทำให้เขามีวันนี้ได้เป็นเพราะคำพูดของจุลลกเศรษฐีในวันนั้นแท้ ๆ

เมื่อเขาไปพบจุลลกเศรษฐี ท่านจุลลกเศรษฐีชอบพอเขามากจึงยกลูกสาวให้เขาและแต่งงานช่วยกันทำมาหากินอย่างมีความสุข

บัตรกิจกรรมที่ ๒

ปรับความเร็ว

กลุ่มที่.....

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันปฏิบัติกิจกรรมที่ ๒ ดังนี้

ให้นักเรียนปรับความเร็วในการอ่าน แล้วบันทึกเวลาลงในแบบบันทึก

อ่านครั้งที่ ๑ นาที

อ่านครั้งที่ ๒ นาที

ใบความรู้

บัตรกิจกรรมที่ ๓

การตั้งคำถาม

“มุสิกเศรษฐี” เป็นกำพร้าพ่อแม่ตายตั้งแต่เด็กสมัยยังหนุ่มเลี้ยงชีพด้วยการรับจ้าง มีฐานะยากจนมาก วันหนึ่งเขาไปกวาดถนนหน้าบ้านของจุลกเศรษฐีแล้วได้อินจุลกเศรษฐีกล่าวถึงคนมีปัญหานั้นที่จะหาเงินจากหนูตายได้

ดังนั้นเมื่อมุสิกเศรษฐีเห็นหนูตายเขาจึงเก็บหนูไปขายได้เงินมาจริง ๆ เมื่อได้เงินมาเขาจึงคิดที่จะทำเงินนี้ให้กองเกยขึ้นให้ได้ ระหว่างที่กำลังนั่งคิดเพลิน ๆ เขาก็เห็นคนเก็บดอกไม้กำลังแบกดอกไม้ด้วยท่าทางเหน็ดเหนื่อย เขาจึงนำเงินนั้นไปซื้ออ้อยและไปตักน้ำมา แล้วนำน้ำกับอ้อยนั้นไปบริการให้กับคนเก็บดอกไม้ถึงที่สวน เขาได้ดอกไม้เป็นค่าตอบแทน เขาจึงนำดอกไม้ที่ได้มาขายได้เงินมา ๘ กหาปณะ

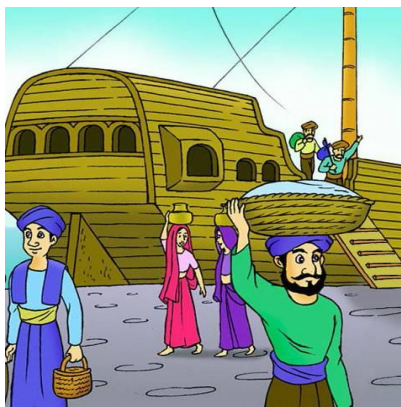
วันหนึ่งตอนต้นฤดูฝน เกิดมีพายุฝนตกหนักและลมแรง พัดกิ่งไม้และใบไม้ในพระราชอุทยานตกลงมาเกลื่อนกลาด มุสิกเศรษฐีจึงรับอาสาคนสวนว่าจะเก็บกิ่งไม้ให้ แต่ขอกิ่งไม้นั้นให้กับเขาซึ่งคนสวนก็ตกลงด้วยดี หลังจากนั้นเขาก็ได้ขายกิ่งไม้เหล่านั้นให้กับช่างห้อยหลวงที่กำลังหาไม้ทำพีนอยู่ เขาได้เงินมา ๑๖ กหาปณะ

มุสิกเศรษฐีนั้นคิดว่าเมื่อมีเงินแล้วก็ต้องรู้จักใช้เงิน และการใช้เงินทางหนึ่งก็คือแบ่งปันให้กับผู้อื่นบ้าง แม้เมื่อยังมีเงินน้อยอยู่ก็สามารถทำได้ มุสิกเศรษฐีคิดว่าตนเองเคยกระหายน้ำมาก่อน และหาน้ำดื่มไม่ได้เวลาที่กระหาย จึงเริ่มตั้งตุ่มน้ำไว้บริการคนหาบหญ้า ๕๐๐ คนด้วยน้ำดื่ม แม้เงินที่ได้จากช่างห้อยจะไม่มากนัก แต่การให้น้ำก็ไม่ได้ต้องการเงินมากมายอะไร เพียงแต่คอยดูแลให้มีน้ำอยู่เสมอทุกวัน คนหาบหญ้า

รู้สึกชอบใจมุสิกเศรษฐี และหวังตอบแทนน้ำใจเขา แต่เขาบอกคนหาบหน้ว่า เมื่อใดที่ต้องการความช่วยเหลือแล้วจะบอก

เมื่อมุสิกเศรษฐีมีเวลาและมีเงินมากขึ้น เขาเห็นว่าสิ่งที่ตนให้นั้นเป็นประโยชน์ เขาก็ได้ตั้งคุ่มน้ำไว้ให้คนเรือด้วย คือตั้งไว้ในทางที่คนเรือต้องสัญจรผ่าน เขาจึงสามารถผูกไมตรีไปทั่วด้วยประการดังนี้

วันหนึ่งคนทำหน้คุยกันว่า วันรุ่งขึ้นจะมีพ่อค้าพาม้ามา ๕๐๐ ตัว และพวกเขาก็เล่าให้มุสิกเศรษฐีฟังด้วย มุสิกเศรษฐีจึงขอให้คนทำหน้นำหน้มาให้คนละกำ ซึ่งเขาได้ทั้งหมดถึง ๕๐๐ กำ และเขายังบอกกับคนทำหน้ว่าขอให้เขาเป็นผู้ขายหน้ก่อน ซึ่งทุกคนก็ตกลง จากนั้นมุสิกเศรษฐีก็ขายหน้ให้กับพ่อค้าม้าได้เงินมา ๑,๐๐๐ กหาปณะ

ต่อมาเขาจึงตั้งร้านค้าเล็ก ๆ เพื่อทำการค้าขาย และวันหนึ่งเขาได้ทราบว่าจะมีเรือขนสินค้าที่มีคนต้องการมากเข้ามาที่ท่าเรือ เขาจึงรีบออกไปที่ท่าเรือพร้อมกับบริวาร เขาได้เจรจาซื้อขายกับพ่อค้าที่มาจากเรือก่อนใคร โดยใช้หน้หนึ่งวงเป็นค้ำมัดจำสินค้า หลังจากนั้นจึงเข้าไปอยู่หลังม่าน

และสั่งบริวารว่าถ้ามีใครมาขอพบให้อัดออกอยู่ ๓ ครั้งก่อนให้พบ เมื่อพ่อค้าคนอื่น ๆ มาที่ท่าเรือก็พบว่าสินค้าถูกมุสิกเศรษฐีซื้อไปหมดแล้ว พ่อค้าเหล่านั้นจึงขอพบมุสิกเศรษฐีแต่บริวารก็ทำตามที่ได้รับคำสั่งไว้ ทำให้พ่อค้าร้อนใจมาก ในที่สุดมุสิกเศรษฐีก็ได้เจรจาซื้อขายกับเหล่าพ่อค้าในเมืองพาราณสี ซึ่งการเจรจาครั้งนี้เขาขายสินค้าได้เงินมาทั้งหมด ๒๐๐,๐๐๐ กหาปณะ

จากนั้นมุสิกเศรษฐีได้ไปขอพบจุลกเศรษฐีเพื่อจะให้เงินกึ่งหนึ่งตอบแทนคุณแล้วเล่าเรื่องราวให้ฟัง จุลเศรษฐีได้ฟังแล้วพอใจในความมิกัตถุญญและรู้จักหาทรัพย์ของเขาจึงยกธิดาให้เป็นภริยาของเขา เมื่อจุลกเศรษฐีถึงแก่กรรม พระราชาจึงแต่งตั้งให้มุสิกเศรษฐีเป็นเศรษฐีแห่งพาราณสีสืบต่อมา

บัตรกิจกรรมที่ ๓
การตั้งคำถาม

กลุ่มที่.....

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันปฏิบัติกิจกรรมที่ ๓ ดังนี้

ให้นักเรียนตั้งคำถามหลังจากอ่านเรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

ตัวอย่าง มุสิกเศรษฐีขายสิ่งใดเป็นครั้งแรก

๑.....

.....

๒.....

.....

๓.....

.....

๔.....

.....

๕.....

.....

๖.....

.....

๗.....

.....

๘.....

๙.....

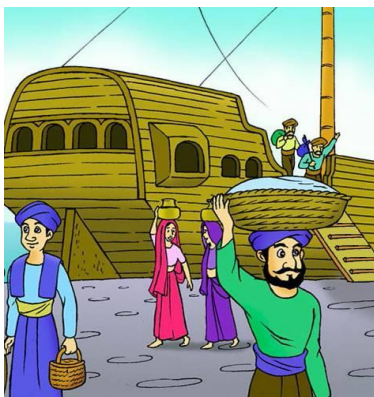
๑๐.....

ใบความรู้

บัตริยกรรมที่ ๔

การจดบันทึก

เรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

เมื่อเกือบสองพันปีมาแล้ว เมืองพาราณสีเป็นศูนย์กลางของเศรษฐกิจ คับคั่งไปด้วยผู้คนทุกระดับชั้นตั้งแต่ยากจนจนเจียมใจ ผู้ใช้แรงงาน นักคิด และพ่อค้าผู้มั่งคั่ง ในบรรดาพ่อค้าเหล่านั้นมีเรื่องของพ่อค้าผู้หนึ่งที่น่าสนใจมาก เพราะเขาได้ใช้ความฉลาด

พาดตนเองให้พ้นจากความยากจน กระทั่งในที่สุด ได้รับตำแหน่ง “เศรษฐีแห่งพระนคร”

เศรษฐีผู้นี้เดิมชื่อว่าอะไรนั้น คุณเหมือนผู้คนที่ลืมไปแล้ว คนทั่วไปเรียกเขาด้วยฉายาว่า “มุลิกเศรษฐี” “มุลิกเศรษฐี” นี้เป็นคำพริ้ว พ่อแม่ตายตั้งแต่เด็ก สมัยยังหนุ่มเลี้ยงชีพด้วยการรับจ้าง ยากจนมาก

จนกระทั่งวันหนึ่งขณะที่กำลังเก็บกวาดใบไม้อยู่บริเวณถนนหลวงหน้าบ้าน ท่านจุลกเศรษฐี ท่านเศรษฐีกำลังจะไปธุระนอกบ้าน แลเห็นหนูตายตัวหนึ่งอยู่กลางถนน ซึ่งยังไม่มีใครเก็บกวาดไปถึง ท่านเศรษฐีได้กล่าวลอย ๆ ขึ้นมาว่า....

“คนมีปัญญา่อมใช้หนูตัวนี้ให้เป็นประโยชน์ เลี้ยงลูกเมียและประกอบกิจการงานได้”

มุลิกเศรษฐี ได้ยินก็เข้าใจว่าท่านเศรษฐีพูดกับตน จึงไปหาใบไม้มาหีบหนูตัวนั้นไปขายที่ตลาดระหว่างทางได้มีคนมาขอซื้อ ทำให้เขาได้เงินมาากฉีกหนึ่ง เขาจึงคิดว่าจะทำอย่างไรเพื่อให้เงินงอกเงยขึ้น วันหนึ่งเขาเห็นคนเก็บดอกไม้ไปเก็บ

ดอกไม้มาทำทางเหน็ดเหนื่อย จึงนำเงินที่มีไปซื้ออ้อยแล้วไปตักน้ำมาเพื่อนำไปบริการคนเก็บดอกไม้ คนเก็บดอกไม้จึงให้ดอกไม้ตอบแทนเขา เขาจึงนำดอกไม้ไปขาย เมื่อขายไปได้หลายวัน เขาก็คิดว่ามีคนขายดอกไม้มากมายคงจะทำให้รวยได้ยากจึงเปลี่ยนมาเป็นพ่อค้าส่งดอกไม้แทน

หลังจากนั้นไม่นานวันหนึ่งก็เกิดฝนตกหนักคนเก็บดอกไม้ไม่ได้ออกไปเก็บดอกไม้ ทำให้เขาไม่มีอะไรทำ เมื่อฝนหยุดเขาเดินไปใกล้กับบริเวณอุทยานเห็นคนสวนทำสีหน้ากังวลอยู่จึงเดินเข้าไปทัก ทราบความได้ว่าคนสวนกำลังกังวลว่าเรื่องมีกิ่งไม้ตกเกลื่อนกลาดในอุทยานจำนวนมาก มุสิกเศรษฐีจึงรับอาสาที่จะเก็บให้แต่กิ่งไม้เหล่านั้นต้องเป็นของเขา คนสวนตกลง ซึ่งต่อมาเขาก็ขายกิ่งไม้ได้เงินมา ๑๖ กหาปณะ

วันหนึ่งคนทำหญ้าคุยกันว่าวันรุ่งขึ้นจะมีพ่อค้าพาม้ามา ๕๐๐ ตัว และคนทำหญ้าก็เล่าให้มุสิกเศรษฐีฟังด้วย มุสิกเศรษฐีจึงขอให้คนทำหญ้านำหญ้ามาให้คนละกำ ซึ่งเขาได้ทั้งหมดถึง ๕๐๐ กำ และเขายังบอกกับคนทำหญ้าว่าขอให้เขาเป็นผู้ขายหญ้าง่อนคนแรก ซึ่งทุกคนก็ตกลง หลังจากนั้นมุสิกเศรษฐีก็ขายหญ้าให้กับพ่อค้าม้าได้เงินมา ๑,๐๐๐ กหาปณะ

ต่อมาเขาจึงตั้งร้านค้าเล็ก ๆ เพื่อทำการค้าขายและวันหนึ่งเขาได้ทราบว่าจะมีเรือนสินค้าที่มีคนต้องการมากเข้ามาที่ท่าเรือ เขาจึงรีบออกไปที่ท่าเรือพร้อมกับบริวาร เขาได้เจรจาซื้อขายกับพ่อค้าที่มาจากรีือก่อนใครโดยใช้แหวนหนึ่งวงเป็นค้ำมัดจำสินค้า หลังจากนั้นจึงเข้าไปอยู่หลังม่าน และสั่งบริวารว่าถ้ามีใครมาขอพบให้ออคอยอยู่ ๓ ครั้งก่อนให้พบ เมื่อพ่อค้าคนอื่น ๆ มาที่ท่าเรือก็พบว่าสินค้าถูกมุสิกเศรษฐีซื้อไปหมดแล้ว พ่อค้าเหล่านั้นจึงขอพบมุสิกเศรษฐีแต่บริวารก็ทำตามที่ได้รับคำสั่งไว้ ทำให้พ่อค้าร้อนใจมาก ในที่สุดมุสิกเศรษฐีก็ได้เจรจาส่งขายกับเหล่าพ่อค้าในเมืองพาราณสี การเจรจาครั้งนี้เขาขายสินค้าได้เงินมาทั้งหมด ๒๐๐,๐๐๐ กหาปณะจากแหวนหนึ่งวง

บัตรกิจกรรมที่ ๔
การจดบันทึก
เรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

กลุ่มที่.....

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันปฏิบัติกิจกรรมที่ ๔ ดังนี้

ให้นักเรียนทำบันทึกย่อตามหัวข้อต่อไปนี้

ใคร	→	
ทำอะไร	→	
ที่ไหน	→	
อย่างไร	→	
เมื่อไร	→	
ใจความสำคัญ	→	

ข้อคิดที่ได้

ใบความรู้

บัตรกิจกรรมที่ ๕

การประเมินผล

แบบฝึกหัดท้ายกิจกรรม

เรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

“มุสิกเศรษฐี” ผู้นี้เป็นกำพร้า พ่อแม่ตายตั้งแต่เด็ก สมัยยังหนุ่มเลี้ยงชีพ ด้วยการรับจ้าง มีฐานะยากจนมาก จนกระทั่งวันหนึ่งขณะที่กำลังเก็บกวาดใบไม้อยู่ หน้าบ้านท่านจูลลกเศรษฐี ท่านเศรษฐีแลเห็นหนูตายตัวหนึ่งอยู่กลางถนน ซึ่งยังไม่มีใครเก็บกวาดไปทิ้ง ท่านเศรษฐีได้กล่าวลอย ๆ ขึ้นมาว่า....

“คนมีปัญหาอย่ามัวใช้หนูตัวนี้ให้เป็นประโยชน์ เลี้ยงลูกเมียประกอบกิจการงานได้”

มุสิกเศรษฐีเข้าใจว่าท่านเศรษฐีพูดกับตน จึงหาใบไม้มาเก็บหนูตัวนั้นแล้วนำไปที่ตลาด ตั้งใจว่าจะลองไปนั่งขายดู ระหว่างทางก็มีคนมาขอซื้อหนู เขาจึงขายหนูได้ ตั้งแต่ยังไม่ถึงตลาด เมื่อได้เงินมาเขาก็คิดที่จะทำเงินนี้ให้งอกเงยขึ้นให้ได้ ระหว่างที่กำลังนั่งคิด เขาก็สังเกตเห็นคนเก็บดอกไม้กำลังแบกดอกไม้ด้วยท่าทางเหน็ดเหนื่อย

เขาจึงนำเงินนั้นไปซื้ออ้อยและไปตัดน้ำมาแล้วนำน้ำกับอ้อยนั้นไปบริการให้กับคนเก็บดอกไม้ถึงที่สวน เขาได้ดอกไม้เป็นค่าตอบแทน เขาจึงนำดอกไม้ที่ได้มาขายได้เงินมา ๘ กหาปณะ

วันหนึ่ง เกิดมีพายุฝนตกหนักและลมแรง พัดกิ่งไม้และใบไม้ในพระราชอุทยานตกลงมาเกลื่อนกลาด มุสิกเศรษฐีจึงรับอาสาคนสวนว่าจะเก็บกิ่งไม้ให้แต่ของกิ่งไม้นั้นให้กับเขาซึ่งคนสวนก็ตกลงด้วยดี หลังจากนั้นเขาก็ได้ขายกิ่งไม้เหล่านั้นให้กับช่างหล่อหลวงที่กำลังหาไม้ทำพืนอยู่ เขาได้เงินมา ๑๖ กหาปณะ

วันหนึ่งคนทำเหรียญคุยกันว่าวันรุ่งขึ้นจะมีพ่อค้าพาม้ามา ๕๐๐ ตัว และคนทำเหรียญก็เล่าให้มุสิกเศรษฐีฟังด้วย มุสิกเศรษฐีจึงขอให้คนทำเหรียญนำเหรียญมาให้คนละกำ ซึ่งเขาได้ทั้งหมดถึง ๕๐๐ กำ และเขายังบอกกับคนทำเหรียญว่าขอให้เขาเป็นผู้ขายเหรียญก่อนคนแรก ซึ่งทุกคนก็ตกลง หลังจากนั้นมุสิกเศรษฐีก็ขายเหรียญให้กับพ่อค้าม้าได้เงินมา ๑,๐๐๐ กหาปณะ

ต่อมาเขาจึงตั้งร้านค้าเล็ก ๆ เพื่อทำการค้าขาย และวันหนึ่งเขาได้ทราบว่าจะมีเรือขนสินค้าที่มีคนต้องการมากเข้ามาที่ท่าเรือ เขาจึงรีบแต่งกายและเตรียมเครื่องใช้ที่จำเป็นออกไปที่ท่าเรือพร้อมกับบริวาร เขาได้เจรจาซื้อขายกับพ่อค้าที่มาจากเรือก่อนใคร โดยให้แหวนหนึ่งวงเป็นค้ำมัดจำสินค้า หลังจากนั้นจึงเข้าไปอยู่หลังม่าน และสั่งบริวารว่าถ้ามีใครมาขอพบให้อี้ออกคอยอยู่ ๓ ครั้งก่อนให้พบ เมื่อพ่อค้าคนอื่น ๆ มาที่ท่าเรือก็พบว่าสินค้าถูกมุสิกเศรษฐีซื้อไปหมดแล้ว พ่อค้าเหล่านั้นจึงขอพบมุสิกเศรษฐี แต่บริวารก็ทำตามที่ได้รับคำสั่งไว้ ทำให้พ่อค้าร้อนใจมาก

ในที่สุดมุสิกเศรษฐีก็ได้เจรจาซื้อขายกับเหล่าพ่อค้าในเมืองพาราณสี ซึ่งครั้งนี้เขาขายสินค้าได้เงินมาทั้งหมด ๒๐๐,๐๐๐ กหาปณะจากแหวนเพียงหนึ่งวง

เมื่อเขาได้เงินมานั้นเขาก็นึกถึง

ท่านจุลกเศรษฐี เขาจึงคิดตอบแทนบุญคุณด้วยการนำเงินไปให้กึ่งหนึ่ง เมื่อจุลกเศรษฐีได้รับทราบเรื่องราวของมุสิกเศรษฐีก็ชอบพอ

ในนิสัยของเขามีกตัญญูและรู้จักหาทรัพย์ของเขา จึงยกลูกสาวให้แต่งงานด้วย และเมื่อจุลกเศรษฐีถึงแก่กรรม ทรัพย์สมบัติทั้งหมดก็ตกเป็นของมุสิกเศรษฐีกับภรรยา

บัตรกิจกรรมที่ ๕

การประเมินผล

แบบฝึกหัดทำกิจกรรม เรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาท X ลงบนกระดาษคำตอบที่ถูกต้อง
ที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ผู้แต่งนิทานเรื่องนี้มีจุดประสงค์อะไร
 - ก. เพื่ออธิบายขั้นตอนของการเป็นเศรษฐี
 - ข. เพื่อชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการเป็นเศรษฐี
 - ค. เพื่อชี้ว่าถ้าอยากเป็นเศรษฐีจะต้องขยันหมั่นเพียร
 - ง. เพื่อกระตุ้นให้รู้จักใช้เงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๒. มุสิกเศรษฐีทำการค้าขายจนร่ำรวยขึ้นตามลำดับ การกระทำของมุสิกเศรษฐีเปรียบได้กับข้อใด
 - ก. ยืมจมูกคนอื่นหายใจ
 - ข. เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน
 - ค. กลมเป็นลูกมะนาว
 - ง. ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น
๓. “คนมีปัญญาย่อมใช้หนี้ตัวนี้ให้เป็นประโยชน์ เลี้ยงลูกเมียและประกอบกิจการงานได้”
คำกล่าวนี้หมายความว่าอย่างไร
 - ก. คนมีปัญญาย่อมใช้ทุกสิ่งทุกอย่างให้เกิดประโยชน์ได้
 - ข. คนมีปัญญาเท่านั้นที่เลี้ยงลูกเมียและประกอบกิจการงานได้
 - ค. คนมีปัญญาเป็นต้นแบบของการใช้หนี้ให้เกิดประโยชน์
 - ง. คนมีปัญญามักประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการงาน

๔. สมัยยังหนุ่มมุสิกเศรษฐีมีอาชีพอะไร

- ก. ค้าขาย
- ข. รับจ้าง
- ค. ขอทาน
- ง. ช่างไม้

๕. เหตุใดจุลลกเศรษฐีจึงยกลูกสาวให้กับมุสิกเศรษฐี

- ก. เพราะเป็นคนฉลาดและมองการณ์ไกล
- ข. เพราะเป็นที่รักและรู้จักของคนทั่วไป
- ค. เพราะมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แม่คนที่ไม่รู้จัก
- ง. เพราะมีความกตัญญูและรู้จักหาเงิน

๖. ทำไมมุสิกเศรษฐีจึงให้บริวารประวิงเวลาไว้ถึง ๓ ครั้ง ก่อนที่จะให้พวกพ่อค้าเข้าพบ

- ก. เพื่อให้พ่อค้ามีเวลาในการตัดสินใจว่าจะซื้อสินค้าหรือไม่
- ข. เพื่อให้พ่อค้ามีเวลาในการตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมหุ้นหรือไม่
- ค. เพื่อให้พ่อค้ากระวนกระวายใจและตกลงซื้อสินค้าโดยง่าย
- ง. เพื่อให้พ่อค้ามีโอกาสสอบถามราคาจากพ่อค้าคนอื่นเพื่อความเป็นธรรม

๗. เหตุใดมุสิกเศรษฐีจึงต้องแต่งกายและเตรียมเครื่องใช้ที่จำเป็นในการค้าขาย

- ก. เพื่อสร้างโอกาสในการต่อรองสินค้า
- ข. เพื่อโอ้อวดฐานะของตน
- ค. เพื่อให้จุลลกเศรษฐีเห็น
- ง. เพื่อต้องการสร้างมิตรเพิ่มขึ้น

๘. ทำไมมุสิกเศรษฐีจึงขายหญ้าวันเดียวได้เงินจำนวนมาก

- ก. เพราะมุสิกเศรษฐีบอกกับพ่อค้าว่าเป็นหญ้าคุณภาพดีจึงขายได้ราคา
- ข. เพราะวันนั้นมุสิกเศรษฐีขายหญ้าเพียงแห่งเดียว
- ค. เพราะหญ้าร้านของมุสิกเศรษฐีราคาถูกกว่าร้านอื่น
- ง. เพราะวันนั้นเพื่อนของมุสิกเศรษฐีแนะนำลูกค้ามาให้จำนวนมาก

๙. ข้อใดไม่ใช่คุณลักษณะนิสัยของมุสิกเศรษฐี

- ก. กตัญญู
- ข. ฉลาด
- ค. มีวิสัยทัศน์
- ง. สุรุษสุร่าย

๑๐. ข้อใดเป็นแนวคิดหลักของเรื่องเศรษฐีแห่งพาราณสี

- ก. การรู้จักใช้เงินให้เกิดประโยชน์
- ข. การรู้จักใช้ปัญญาให้เกิดประโยชน์
- ค. การรู้จักการผูกมิตรให้เกิดประโยชน์
- ง. การรู้จักอดทนพยายามให้เกิดประโยชน์

กระดาษคำตอบแบบฝึกหัดท้ายกิจกรรม

จงเลือกและใส่เครื่องหมาย X ในข้อที่ถูกที่สุด

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วทำบัตรกิจกรรมที่ ๑.๑ – ๔.๑ เป็นรายบุคคล

เรื่อง มนตร์วิเศษเรียกทรัพย์

ที่เมืองพาราณสี มีพราหมณ์คนหนึ่งชื่อ
เวทัพพะ พราหมณ์คนนี้เป็นผู้รู้มนตร์วิเศษ
สามารถเรียกเพชรนิลจินดาให้ตกลงมาจากฟ้าได้
โดยมนตร์วิเศษนี้ในหนึ่งปีจะสามารถใช้ได้เพียง
หนึ่งครั้งในวันที่เป็นฤกษ์มงคลเท่านั้น

วันหนึ่งพราหมณ์เวทัพพะมีธุระต้องเดินทางไปต่างเมืองจึงพาลูกศิษย์ไปด้วย
คนหนึ่ง ระหว่างที่เดินทางผ่านป่า พราหมณ์เวทัพพะและลูกศิษย์ก็ถูกโจรกลุ่มใหญ่
จำนวนมากถึง ๕๐๐ คน จับไว้เพื่อเรียกค่าไถ่

โดยโจรป่าได้ปล่อยลูกศิษย์ของพราหมณ์เวทัพพะไปเพื่อให้จ่ายเงินมาไถ่ตัว
อาจารย์ภายใน ๓ วัน

ด้านลูกศิษย์ก่อนไปกลัวจะมีภัยเกิดกับอาจารย์จึงได้กระซิบเตือนว่า

“ท่านอาจารย์ ข้าจะรีบไปและกลับมาโดยเร็วที่สุด ขอให้ท่านอาจารย์อดทน
อย่าใช้มนตร์เรียกทรัพย์สมบัติให้ตกลงมาจากฟ้าเป็นอันขาด แม้วันนี้จะเป็นวันฤกษ์ดี
ก็ตาม เพราะพวกโจรอาจจะฆ่าท่านอาจารย์ได้”

กล่าวจบลูกศิษย์ก็รีบเดินทางออกจากป่าเพื่อจ่ายเงินมาไถ่ตัวอาจารย์ทันที ฝ่าย
อาจารย์นั้นถูกพวกโจรมัดอย่างแน่นหนาให้อยืนบนพื้นหญ้าจนกระทั่งค่ำ เมื่อ
พระจันทร์เต็มดวงพราหมณ์เวทัพพะเริ่มรู้สึกทรมานไม่ไหวและเริ่มคิดว่า

“ทำไมข้าต้องทนถูกมัดให้ปวดเมื่อยเช่นนี้ในเมื่อสามารถเรียกเพชรพลอยให้กับ
พวกโจรได้ อีกทั้งตอนนี้ก็เป็นฤกษ์ที่เหมาะสมพอดี หากเรียกเพชรพลอยได้จะต้อง
ถูกปล่อยตัวเป็นแน่”

คิดแล้วพราหมณ์เวทัพพะก็บอกกับพวกโจรว่า

“ข้ามีมนตร์วิเศษสามารถเรียกเพชรพลอยจากท้องฟ้าได้ และวันนี้ก็เป็นฤกษ์ดีที่จะใช้มนตร์วิเศษนี้ ถ้าพวกเจ้ายอมให้ข้าทำพิธี พวกเจ้าก็จะได้เพชรนิลจินดาเป็นจำนวนมากมาเลยทีเดียวนะ”

ระหว่างทางกลุ่มโจรเรียกค่าไถ่กลุ่มนี้ได้ไปพบกับโจรอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งมีจำนวน ๕๐๐ คนเช่นกัน พวกโจรกลุ่มใหม่เห็นกลุ่มโจรเรียกค่าไถ่มีทรัพย์สมบัติจำนวนมากจึงเข้าไปปล้น โจรกลุ่มแรกผู้ไม่ได้จึงบอกโจรกลุ่มใหม่่ว่าพราหมณ์เวทัพพะมีมนตร์วิเศษสามารถเรียกเพชรพลอยจากฟ้าได้ และทรัพย์ของพวกเขาทั้งหมดก็มาจากมนตร์ของพราหมณ์เวทัพพะทั้งนั้น

เมื่อโจรกลุ่มใหม่ได้ยินดังนั้นจึงจับตัวพราหมณ์เวทัพพะและบังคับให้ร้ายมนตร์เพื่อจะเอาทรัพย์สมบัติบ้าง แต่พราหมณ์เวทัพพะบอกว่าไม่สามารถทำได้เนื่องจากในหนึ่งปีจะทำได้เพียงหนึ่งครั้ง พวกโจรจึงไม่พอใจคิดว่าพราหมณ์เวทัพพะไม่ยอมทำให้จึงฆ่าพราหมณ์เวทัพพะและตามไปฆ่าโจรกลุ่มแรกจนหมดเพื่อแย่งชิงทรัพย์สมบัติ

โจรกลุ่มใหม่เมื่อได้ของมีค่าต่าง ๆ มากก็เกิดความโลภขึ้นทำให้แตกคอกและต่างฆ่ากันเองจนเหลือโจรเพียง ๒ คน โดยทั้งสองตั้งใจจะเอาสมบัติไปซ่อนในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ระหว่างทางทั้งสองได้พักเพื่อหาอาหาร โดยตกลงกันว่าคนหนึ่งจะอยู่เฝ้าทรัพย์สมบัติ ส่วนอีกคนจะออกไปหาอาหารมาให้ แต่ด้วยความโลภโจรทั้งสองจึงต่างคิดที่จะฆ่ากันเอง โดยโจรที่ออกไปหาอาหารได้ใส่ยาพิษลงไปในอาหารที่นำไปให้เพื่อน ส่วนโจรที่เฝ้าทรัพย์สมบัติก็คิดจะฟันเพื่อนให้ตายตอนที่เผลอ เมื่อโจรที่ออกไปหาอาหารกลับมาจึงถูกฆ่าทันทีเมื่อวางห่อข้าวให้เพื่อน โจรคนสุดท้ายได้นำศพเพื่อนไปทิ้งก่อนกลับมากินอาหารที่เพื่อนเอามาให้ด้วยความกระหึ่มกระหือรือ ไม่นานยาพิษที่เพื่อนใส่ไว้ในอาหารก็ออกฤทธิ์ทำให้เขาสิ้นใจทันที

ผ่านไป ๒ วัน ผู้เป็นลูกศิษย์ก็ได้้นำเงิน
ที่หาได้มาไถ่ตัวอาจารย์ แต่เมื่อมาถึงกลับไม่พบ
ผู้ใด เขาจึงเดินทางออกตามหาจนกระทั่งพบ
เพชรพลอยบางส่วนตกเรียราดอยู่ก็รู้ได้ทันทีว่า
อาจารย์ไม่ยอมเชื่อที่เขาบอก ลูกศิษย์เดินไป
อีกไม่นานก็พบศพอาจารย์ เขาจัดการเผาศพและ

เดินทางต่อ จนได้พบศพโจรนอนตายอย่างอนาถตามทางเดิน กระทั่งเกือบถึงหมู่บ้าน
ก็พบศพโจรอีกคนหนึ่งนอนทับห่อข้าวและมีห่อสมบัติอยู่ข้าง ๆ และเมื่อเดินสำรวจ
โดยรอบก็พบว่ามิศพโจรถูกทิ้งไว้อีกหนึ่งศพ เขาจึงรำพึงออกมาด้วยความสลดใจว่า

“ไม่น่าเลย หากอาจารย์ยอมเชื่อเราและอดทนสักหน่อย คงไม่ต้องมาตายและ
พลอยทำให้คนอื่นอีกเป็นพันต้องมาตายตามไปด้วยเช่นนี้”

จากนั้นลูกศิษย์ก็ขนเอาทรัพย์สินกลับบ้านแล้วทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้
พราหมณ์เวทัพพะ และเริ่มต้นทำทานโดยใช้ทรัพย์สินนั้น ทั้งยังยึดมั่นรักษาศีลไปจน
ตลอดชีวิต

กาลนั้นลูกศิษย์คือ องค์สัมมาสัมพุทธเจ้า

ที่มา ๑๐ นิทานชาดก ธรรมะก่อนนอน สอนเด็กให้เป็นคนดี

บัตรกิจกรรมที่ ๑.๑

การกำหนดจุดประสงค์

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนกำหนดจุดประสงค์ ในการอ่านเรื่อง มนต์วิเศษเรียก
ทรัพย์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บัตรกิจกรรมที่ ๒.๑

การปรับความเร็ว

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนปรับความเร็วในการอ่าน แล้วบันทึกเวลาลงใน
แบบบันทึก

อ่านครั้งที่ ๑ นาที

อ่านครั้งที่ ๒ นาที

บัตรกิจกรรมที่ ๓.๑

การตั้งคำถาม

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามให้สอดคล้องกับจุดประสงค์

๑.....

.....

๒.....

.....

๓.....

.....

๔.....

.....

๕.....

.....

๖.....

.....

๗.....

.....

๘.....

.....

๙.....

.....

๑๐.....

.....

บัตรกิจกรรมที่ ๔.๑

การจดบันทึก

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำบันทึกย่อลงในแบบบันทึกนี้และบอกข้อความที่
ประทับใจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อความที่ประทับใจ

.....

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน

ชุดการสอนที่ ๒

การอ่านจับใจความประเพณีนิทานเรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดแล้วกากบาทลงในกระดาษคำตอบ

๑. ถ้านักเรียนต้องการอ่านนิทานเพื่อเล่าให้น้องฟัง นักเรียนควรใช้การอ่านชนิดใด

- ก. การอ่านตีความ
- ข. การอ่านเอาเรื่อง
- ค. การอ่านวิเคราะห์
- ง. การอ่านเพื่อเก็บความรู้

๒. หลักเบื้องต้นในการเขียนนิทานคือข้อใด

- ก. มีความคิดสร้างสรรค์
- ข. มีความรู้เรื่องศิลปะ
- ค. มีความรู้เรื่ององค์ประกอบของหนังสือ
- ง. มีความรู้เรื่ององค์ประกอบของนิทาน

๓. นิทานส่วนใหญ่จะถ่ายทอดด้วยวิธีใด

- ก. การเล่าเรื่อง
- ข. การเขียน
- ค. การอ่าน
- ง. การดู

๔. ข้อใดกล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

- ก. ออง ซาน ซูจี กล่าวสุนทรพจน์ด้วยความมั่นใจที่ประเทศนอร์เวย์
 - ข. ออง ซาน ซูจี ปราบกฏภายในประเทศนอร์เวย์เพื่อกล่าวสุนทรพจน์
 - ค. คณะกรรมการตัดสินรางวัลโนเบลประกาศให้รางวัลแก่ออง ซาน ซูจี เมื่อปี ๒๕๓๔
 - ง. ออง ซาน ซูจี กล่าวขอบคุณทุกคนที่สนับสนุนให้เธอได้รับรางวัลโนเบล
- อันตรายเกียรติ

พลุด่าง ไม้ประดับแสนถูก หาง่าย ไม่เคยตกเทรนด์ และเป็นที่นิยม
อยู่ตลอดกาล ใบเป็นรูปหัวใจ มีสีเขียวอ่อน – แก่ บางชนิดมีสีแซมอย่าง
สีเหลืองและสีขาว ให้ความรู้สึกสดชื่น พลุด่างเลี้ยงดูง่ายมาก

๕. สาระสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. พลุด่างเป็นไม้ประดับที่เลี้ยงดูง่ายมาก
- ข. พลุด่างเป็นไม้ประดับที่ให้ความรู้สึกสดชื่น
- ค. พลุด่างเป็นไม้ประดับที่ราคาถูกและเป็นที่นิยม
- ง. พลุด่างเป็นไม้ประดับที่มีใบเป็นรูปหัวใจสีเขียวสลับเหลือง

จิวเป็นไม้ยืนต้นเนื้ออ่อน เมื่อโตเต็มที่จะมีขนาดใหญ่มาก มีตุ่ม ๆ
หนามแหลมบริเวณโคนต้น เมื่อลำต้นแก่จัดโคนจะมีลักษณะบานคล้าย
กระโปรงผู้หญิง ผืนแผ่กิ่งใบสง่างามตามข้างทาง

๖. สาระสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. จิวมีตุ่มหนามแหลมบริเวณโคนต้น
- ข. จิวมีโคนลำต้นคล้ายกระโปรงผู้หญิง
- ค. จิวเมื่อโตเต็มที่จะมีขนาดใหญ่มาก
- ง. จิวเป็นไม้ยืนต้นเนื้ออ่อน

๗. มุสิกเศรษฐีมีลักษณะนิสัยใดที่โดดเด่น

ก. มีความเป็นมิตร

ข. มีน้ำใจ

ค. มีสติปัญญาดี

ง. มีความกตัญญู

๘. เหตุใดมุสิกเศรษฐีจึงร่ำรวยขึ้นมาได้

ก. เพราะมีจุลลกเศรษฐีเป็นพ่อตา

ข. เพราะมีความขยันอดทน

ค. เพราะมีเพื่อนคอยช่วยเหลือมาก

ง. เพราะมีความเมตตาต่อผู้ตกยาก

๙. เหตุใดมุสิกเศรษฐีจึงนำหนูป้าย

ก. เพราะหนูเป็นสินค้าที่ขายได้ราคาสูง

ข. เพราะมีคนต้องการซื้อหนูจำนวนมาก

ค. เพราะหนูเป็นสัตว์ที่ยังมีคนต้องการอยู่

ง. เพราะไม่มีใครมาขายหนูแข่งกัน

๑๐. มุสิกเศรษฐีนำกิ่งไม้ออกจากเขตพระราชอุทยานด้วยวิธีใด

ก. จ้างคนมาช่วยเก็บ

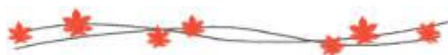
ข. นำบริวารมาช่วยเก็บ

ค. ขอร้องให้เพื่อนมาช่วยเก็บ

ง. ให้เด็กที่เล่นอยู่บริเวณนั้นช่วยเก็บ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน
จงเลือกและใส่เครื่องหมาย X ในข้อที่ถูกที่สุด

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

ภาคผนวก

บัตรเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

๑. ก

๖. ก

๒. ก

๗. ข

๓. ง

๘. ก

๔. ข

๙. ก

๕. ก

๑๐. ง

บัตรเฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑

๑. ง

๖. ก

๒. ก

๗. ง

๓. ก

๘. ก

๔. ข

๙. ข

๕. ข

๑๐. ก

บัตรเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

๑. ข

๖. ง

๒. ง

๗. ก

๓. ก

๘. ข

๔. ก

๙. ก

๕. ก

๑๐. ง

แนวการตอบ บัณฑิตกิจกรรมที่ ๑

การกำหนดจุดประสงค์

เรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันปฏิบัติกิจกรรมที่ ๑ ดังนี้

ให้นักเรียนกำหนดจุดประสงค์ในการอ่านเรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

๑. เพื่อบอกให้รู้ว่าทุกสิ่งที่อยู่รอบตัวของเรานั้นล้วนแต่มีค่า อยู่ที่ว่าแต่ละคนจะมองเห็น และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้หรือไม่
๒. เพื่อแสดงให้เห็นตัวอย่างของการใช้ปัญญาให้เกิดประโยชน์
๓. เพื่อสอนให้รู้ว่าคนที่ประสบความสำเร็จในชีวิตได้นั้นต้องมีความขยันหมั่นเพียร
๔. เพื่อสอนให้รู้ถึงประโยชน์ของการมีมนุษยสัมพันธ์และการมีน้ำใจต่อผู้อื่น
๕. เพื่อสอนให้รู้ว่าความกตัญญูเป็นคุณสมบัติของคนดี และนำมาซึ่งความเจริญในชีวิต

บัตรกิจกรรมที่ ๔

การจดบันทึก

เรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

แนวการตอบ

ให้นักเรียนทำบันทึกย่อตามหัวข้อต่อไปนี้

ข้อคิดที่ได้

๑. ควรรู้จักใช้ปัญญาให้เกิดประโยชน์
๒. ความขยันหมั่นเพียร อดทนจะทำให้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน
๓. การผูกมิตรจะทำให้เกิดประโยชน์ในภายภาคหน้า
๔. คนที่มีความกตัญญูย่อมจะประสบความสำเร็จความสุขความเจริญในชีวิต

บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๕

การประเมินผล

แบบฝึกหัดท้ายกิจกรรมเรื่อง เศรษฐีแห่งพาราณสี

๑. ก

๖. ก

๒. ข

๗. ก

๓. ก

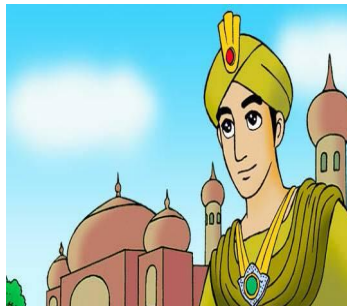
๘. ข

๔. ข

๙. ง

๕. ง

๑๐. ข

บัตรกิจกรรมที่ ๑.๑

การกำหนดจุดประสงค์

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนกำหนดจุดประสงค์ ในการอ่านเรื่อง มนตร์วิเศษเรียก
ทรัพย์

๑. เพื่อให้ข้อคิดว่าความโลภนำมาซึ่งความทุกข์ บางครั้งอาจทำให้ถึงแก่ชีวิตได้
๒. เพื่อแสดงให้เห็นโทษของการเป็นคนคื้อดิ่ง และไม่เชื่อฟังเหตุผลของผู้อื่น
๓. เพื่อสอนให้รู้จักใช้ทรัพย์ให้เป็นประโยชน์
๔. เพื่อสอนว่าความอดทนอดกลั้นต่อปัญหาและอุปสรรคเป็นสิ่งสำคัญ
๕. เพื่อสอนให้รู้ว่าคุณสมบัติของคนดี

บัตรกิจกรรมที่ ๔.๑

การจดบันทึก

เรื่อง มนตร์วิเศษเรียกทรัพย์

ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำบันทึกย่อลงในแบบบันทึกนี้และบอกข้อความที่ประทับใจ

พราหมณ์เวทัพพะ เป็นผู้รู้มนตร์วิเศษสามารถเรียกทรัพย์ให้ตกลงมาจากฟ้าได้ โดยในหนึ่งปีจะสามารถใช้ได้เพียงครั้งเดียวคือในวันที่เป็นฤกษ์มงคลเท่านั้น

วันหนึ่งพราหมณ์เวทัพพะได้เดินทางไปต่างเมืองจึงพาลูกศิษย์ไปด้วยคนหนึ่ง ระหว่าง พราหมณ์เวทัพพะและลูกศิษย์ก็ถูกโจรกลุ่มใหญ่จับไว้เพื่อเรียกค่าไถ่ โดยโจรได้ปล่อยลูกศิษย์ไปเพื่อให้นำเงินมาไถ่ตัวอาจารย์ ซึ่งก่อนไปลูกศิษย์ได้เตือนอาจารย์ว่า ห้ามใช้มนตร์วิเศษเรียกทรัพย์ให้โจรเค็ดขาด กล่าวจบลูกศิษย์ก็รีบเดินทางออกจากป่า ส่วนอาจารย์นั้นถูกพวกโจรมัดไว้ จนเวลาค่า พราหมณ์เวทัพพะหมดความอดทนจึงท่องมนตร์วิเศษเรียกทรัพย์สมบัติลงมาให้โจร เมื่อโจรได้สมบัติไปแล้วพราหมณ์เวทัพพะก็ยังต้องร่วมเดินทางในป่าไปกับโจรจนพบกับโจรอีกกลุ่มหนึ่ง โจรทั้งสองฝ่ายต่างฆ่ากันตายเพื่อชิงสมบัติ และฆ่าพราหมณ์เวทัพพะตาย ผ่านไปสองวันลูกศิษย์ได้นำเงินที่หาได้มาไถ่ตัวอาจารย์ แต่เมื่อมาถึงเขาไม่พบใคร เขาจึงเดินทางออกตามหาจนกระทั่งพบศพอาจารย์ เขาจัดการเผาศพและเดินทางต่อ จนได้พบศพโจรนอนตายเป็นที่น่าอนาถ จากนั้นลูกศิษย์ก็ขนทรัพย์สินกลับบ้านแล้วทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้อาจารย์

ข้อความที่ประทับใจ

“ไม่น่าเลย หากอาจารย์ยอมเชื่อเราและอดทนสักหน่อย คงไม่ต้องมาตายและพลอยทำให้คนอื่นอีกเป็นพันต้องมาตายตามไปด้วยเช่นนี้”

บรรณานุกรม

จันทร์วี. (๒๕๕๕, พฤษภาคม ๑๔). **ปลูกต้นอะไร...ไว้ช่วยจับสารพิษ(๓)**. สกุลไทย, ๕๘, ๑๑๕.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาห์จัน อิ่มตำราญ. (๒๕๔๗). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและหนังสือ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (๒๕๔๒). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพฯ : บุรพาสาน.

คลยา วงศ์ชนะชัย. (๒๕๔๒). **การอ่านเพื่อชีวิต**. พิษณุโลก : สถาบันราชภัฏ พิษณุโลก.

ไพเราะ มากเจริญ. (มปป.). **๑๐ นิทานชาดก ธรรมะก่อนนอนสอนเด็กให้เป็นคนดี : เอ็มไอเอส**.

ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา. (๒๕๔๙). **คำพ่อสอน : ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับความสุขในการดำเนินชีวิต**. กรุงเทพฯ : ประสพชัยการพิมพ์.

มาลี ร่มจำปา. (๒๕๕๐). **การพัฒนาชุดการสอนเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบพาโนรามา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนวัดแพรกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑**. การศึกษาอิสระ.

เศรษฐกิจแห่งพาราณสี. ค้นเมื่อ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕, จาก <http://www.siamsouth.com/smf/index.php?topic=๒๑๕๗๒.๐>.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (๒๕๔๐). **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุกัญญา แยมรัตน์. (๒๕๕๐). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคพาโนรามากับการสอนปกติของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ ๑. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี.